18.6.2020 C PROGRAMLAMA & ÖRNEKLER YAZAR: | Doğan AY

İçindekiler

,	
C pro	ogramlama dilinin genel yapısı,veri tipleri değişkenler6
1.	Değişken Bildirimi
	Aritmetik Operatörler
3.	Atama Operatörler
4.	İlişkisel Operatörler
~~-~~ . 5.	Mantıksal Operatörler
J. Örnekl	
	1_1_ornek.c
•	1_2_ornek.c
•	1_3_ornek.c
Progi	ram denetim ve döngü yapıları11
1.	İf Else İf Else
2.	<u>For</u>
	<u>While</u>
	Switch Case
	Do While
Örnekl	
	2 1 ornek.c
	2 2 ornek.c
	2 3 ornek.c 2 4 ornek.c
	2 4 office.c 2 5 ornek.c
••	emci komutları15
Örnel	kler:
•	3_1_ornek.c
•	<u>3_2_ornek.c</u>
•	3 3 ornek.c
Dizile	er17
1.	Tek Boyutlu Diziler
	Çift Boyutlu Diziler
	Cok Boyutlu Diziler
	String Dizileri
Örnekl	
•	4 1 ornek.c
•	4 2 ornek.c
•	4 3 ornek.c 4 4 ornek.c
_	T T VINCKA

Fonk	siyonlar21
1.	Fonksiyon Tanımı
	Fonksiyon Tipleri
3.	Fonksiyon Tanımlama Kuralları
4.	İtaratif Fonksiyonlar
5.	Rekürsif Fonksiyonlar
6.	Fonksiyonlarda Diziler
Örnek	ler:
•	<u>5_1_ornek.c</u>
•	<u>5_2_ornek.c</u>
•	<u>5_3_ornek.c</u>
•	5_4_ornek.c
•	<u>5_5_ornek.c</u>
•	5 6 ornek.c
•	5_7_ornek.c
<u>Göst</u>	<u>ericiler(pointer)</u>
1	Pointer Bildirimi
	Adres Operatörü
	İçerik indirection operatörü
4.	
5.	
Örnek	
•	6_1_ornek.c
•	6_2 ornek.c
•	6 3 ornek.c
•	6 4 ornek.c
<u>Dina</u>	mik bellek yönetimi38
	Dinamik Dizilerde Fonksiyon
Örnek	
	7_1_ornek.c
	7_2_ornek.c
	kter Dizileri (Strings)41
Ixara	TRUE DIZHUT (Strings)
•	Bazı Katar Fonksiyonları
Örnek	
•	<u>8_1_ornek.c</u>
•	8 2 ornek.c
Mate	ematiksel İşlemler45
Örnek	ler:
	9_1_ornek.c
	9 2 ornek.c
	lar Structir

1.	Bit Alam Field
	Structırların Fonksiyonlarla Kullanımı
Örnek	kler:
•	<u>10_1_ornek.c</u>
•	10 2 ornek.c
•	<u>10_3_ornek.c</u>
•	<u>10_4_ornek.c</u>
•	10 5 ornek.c
•	<u>10_6_ornek.c</u>
Dosya	a Yönetimi57
1.	Dosya Açma Modları
2.	Dosyalama Fonksiyonları
3.	Binary Dosya Fonksiyonları
4.	Metin ve Binary dosyalama farkları
Örnek	der:
•	11 1 ornek.c
•	11_2 ornek.c
•	11_3_ornek.c
•	11_4_ornek.c
•	<u>11_5_ornek.c</u>
•	<u>11_6_ornek.c</u>
•	<u>11_7_ornek.c</u>
•	<u>11 8 ornek.c</u>
<u>Değe</u> i	rlendirme73
Ünite	Değerlendirme Çevapları:
•	cevap1.c
•	cevap2.c
•	cevap3.c
Alleg	ro Kütüphanesi İle 2d Oyun89
	· Hakkında bilgi91
	akça92
	*

Önsöz:

C programlama dili günümüzde en çok kullanılan dillerden biridir. Bilgisayar mühendisliği 1.sınıf öğrencileri ve liselerde bu ders müfredatta yer alır .C programlama dilinin amacı programlama mantığını öğretmek ve kavratmaktır. Bu programlama dili ile ortaya somut şeylerde çıkarılabilir. C dili ile driver, grafik ve oyun, gömülü sistemler, işletim sistemi, programlama dili (PHP), hesaplama platformları yapılabilir. Bu işlemler ileri düzey olduğu için ben kitabımda daha basit düzey yani üniversitelerde ve liselerde ki müfredatı kadarıyla anlatmaya çalıştım daha çok örneklerde verdim ve örneklerde bu konuyla ilgili açıklama satırları ekledim örneklere ulaşmak için kaynakça bölümüne github hesabımı ekliyorum buradan örneklerin. Unutmayalım ki bir programlama dili ancak çok örnek yaparak akılda kalıcı olabilir.

C Programlama Dilinin Genel Yapısı, Veri

Tipleri, Değişkenler, Operatörler

C dili makine diline yakın bir dildir.Hem donanıma hitap eder, hem de uygulama geliştirmede kullanırız.C dili büyük harf küçük harf duyarlılığı olan bir dildir.Her komutun bittiği yere ";" konulur.Bu onun syntax kuralıdır.İleride göreceğimiz if,else if,else,for,while,switch(degiskenadi) gibi blokların başlangıçında ve bitişinde "{ ve } " kullanılır.Kodlar bir ana fonksiyon içinde derlenir.Kodlara yorum satırı eklemek ya da açıklama yapmak için "//tek satırlık bir yorum icin" ya da "/* yorumunuz yazılır */" kullanılır. Standart bir c iskeleti yapımı:

#include <stdio.h> //standart giriş çıkış işlemleri yapılır printf scanf gibi fonksiyonlar çalıştırılı.
int main(void) //Ana iskelet şekli bu haldedir kodlar bu iskeletin içine yazılır.
{
printf("Merhaba Karaman"); //burada printf ekrana birşey yazdırmak için kullanılır return 0; //return fonksiyonu çağrıldığı yere geri dönülmesini sağlar eğer return 0; dan sonra kod eklenirse bu kod devre dışı kalınır yazılmamış gibi olur.
}

Veriler kullanıcadan alımlı ya da daha önceden tanımlı olabilir.

Kullanıcıdan alırken verileri <stdio.h> yani standart kütüphane fonksiyonlarından scanf(); komutunu kullanırız içine bazı değerler koyarız. Ekrana birşey yazdırmak için ise printf(""); //fonksiyonunu kullanırız.

Tanımlı ya da klavyeden girilmiş bir veriyi yazdırmak için ise; printf("veri türü integer icin =%d",degisken ismi);

Kullanımı:

scanf("%d",&degisken_ismi); //burada &isareti belleğin geçici bir şekilde hafızada tutulmasını sağlar daha sonra işleyeceğimiz pointerlar bu alanı işaret eder ve bu sayede bellekte yer ayırabileceğiz.%d işareti ise veri türüne aittir.Her veri türüne göre bu değişir Veri tipi tablosunda bunlara değineceğiz.

Belgenin Başı

Veri tipi tablosu bkz.

Veri tipi	Karşılığı	Değer olarak	Türkçe Karşılığı	Kullanici		
		almak		Tanimlamasi		
Tam sayilar	(integer) int	%d	Sayisal	int a =5;		
Short int	short int	%hd	Kısa tam sayi	short int=-4;		
Long int	long int	%ld	Uzun tam sayi	long int=34;		
Unsigned int	int	%u	İşaretsiz tam sayi	int=442; //pozitif		
			Pozitiftir daima.	deger alir		
Karakterler	Char,string	%c,%s	Karakter degeri	char harf='a';		
Mantiksal	(Boolean) bool		Yanlış ya da doğru	bool key =true;		
Kesirli Sayılar	float,double	%f,%lf	Ondalıklı sayılar	float sayi=10.4;		

Değişken Bildirimi(Declaration):

Bir veriye anabellekte bir yer ayırma eylemidir. Ayrılan yere bir veri yazılsın ya da yazılmasın değişken etkin kaldığı sürece, ayrılan anabellek adresine başka bir şey yazılmaz. Değişken adı, aslında bellekte o adresi isaret eden bir işaretçidir (pointer).

Degisken Tanımlama Kuralları:

- Değişken sayı ile başlamaz. Örnek= int 232=23; //yanlış tanımlama
- Değişken başlangıçında ya da bitişinde "_" kullanılabilir. Örnek=int _yas=23; char harf ='a';
- Değisken isimleri büyük harfle başlayabilir.
- C dili komutları değişken adı olarak verilemez.Örneğin (if,not,else)
- Değişken isimi birden çok kelimeden oluşuyorsa arasına boşluk konulmaz.Örnek=futbolcu adi;
- İçinde özel karakterler ("#,\$,&,ö,ş,ı"v.b) kullanılmaz.
- **1_1_ornek.c**)Veri tiplerine değişkenler atayın ve hafızada kapladığı yeri ekranda gösteriniz bunun için sizeof parametresinden yararlanın.

```
#include <stdio.h>
int main()
{
     int sayi1=12; //burada veri tiplerimize değişkenler atayarak onlara sayi verdik
     double sayi2=10.43;
     float sayi3=13.23;
     char harf='b'; //char veri tipine karakter verdik
     unsigned int sayi5=32;
     printf("intin sayinin ekranda yazimi=%d ve hafizada kapladigi yer=%d\n",sayi1,sizeof(int)); //sayilarin
ekranda yazimını yaptık ve onların hafızada kapladığı yerleri bulduk sizeof parametresi ile
     printf("doublein sayinin ekranda yazimi=%f ve hafizada kapladığı yer=%d\n",sayi2,sizeof(double));
```

 $printf("float sayinin ekranda yazimi=\%f ve hafizada kapladigi yer=\%d\n",sayi3,sizeof(float));\\ printf("unsigned sayinin ekranda yazimi=\%d ve hafizada kapladigi yer=\%d\n",sayi5,sizeof(unsigned));\\ printf("Char degerin ekranda yazimi=\%c ve hafizada kapladigi yer=\%d\n",harf,sizeof(char));\\$

return 0;

}Belgenin Başı

Operatörler:

C dilinde operatörler 5 e ayrılır.

- Aritmetik Operatörler,
- Atama Operatörleri,
- İlişkisel Operatörler,
- Mantıksal Operatörler,
- Bitsel operatörler.

1. Aritmatik Operatörler: Matematiksel işlemleri yapmak için kullanırız.

Aritmetik İşlem	Kullanimi	Sonucu
+ (Toplama)	int x=5 ,int y=7;x+y;	x+y=12
-(Çıkarma)	int $x=5$, int $y=7;x-y;$	x-y=-2
*(Carpma)	int $x=5$, int $y=7; x*y;$	x*y=35
/(Bolme)	int $x=35$, int $y=7; x/y;$	x/y=5
%(Mod)	int $x = 35$, int $y = 7$; $x\% y$;	x%y=0

1_2_ornek.c) 2 sayiya 5 (toplama,cıkarma,carpma,bolme,mod) islemi yapan program

yazınız."35,7" Sayilarini kullanın.

```
#include <stdio.h>
int main()
        int sayi1=35,sayi2=7;
        int topla,cikar,bol,carp,modu;
        topla=35+7;
        cikar=35-7;
        carp=35*7;
        bol=35/7;
        modu=35%7;
        printf("Toplami=%d\n",topla);
        printf("Cikarma=%d\n",cikar);
        printf("Bolme=%d\n",bol);
        printf("Carp=%d\n",carp);
        printf("Kalani=%d\n",modu);
return 0;
Belgenin Başı
```

2.Atama Operatörleri: Belgenin Başı

Değişkenlerimize bir değer atamak için kullanılır. Atama işlemimiz sağdan sola olur. Örnegin int a=234;

Operatör	Kullanimi	Açıklaması
=	int a=6;	A değişkenine 6 değerini
		atarız.
+=	a+=23;	A değişkeninin değerini 23
		ekleyerek artırırız.
-=	a-=12;	A değişkenin değerini 23
		eksilterek azaltırız.
*=	a*=10;	A değişkenin değerini 10 ile
		çarparak atarız.
/=	a/=2;	A değişkenin değerini 2'ye
		bölerek atarız.
% =	a%=5;	A değişkenin değerini
		5.dereceden modunu alırız.

1_3_ornek.c)Tanımlı bir değişkene atama operatörlerini kullanarak değer atayan,ekleyen,çıkartan,çarpan,bölen program yazınız.

```
#include <stdio.h>
int main()
{
         int a;
         printf("Atama yapalim=%d",a=5);
         printf("\nArtirma yapalim=%d",a+=12);
         printf("\nEksiltme yapalim=%d",a-=1);
         printf("\nCarpma yapalim=%d",a*=3);
         printf("\nBolme yapalim=%d",a/=2);
         printf("\nKalani bulalım mod=%d",a%=5);
         return 0;
}
```

3.İlişkisel Operatörler: Belgenin Başı

Bu operator 2 tane değişken arasındaki ilişkiyi ifade etmek için kullanılır.

Operatör	Kullanımı	Açıklama
>	x>y	X değişkeni y'den büyüktür.
<	x <y< td=""><td>X değişkeni y'den küçüktür.</td></y<>	X değişkeni y'den küçüktür.
>=	x>=y	X değişkeni y'den büyük

		veya eşittir.
<=	x<=y	X değişkeni y'den küçük ya
		da eşittir.
==	x==y	X değişkeni y'ye eşittir.
!=	x!=y	X değişkeni y'ye eşit
		değildir.

4.Mantıksal Operatörler: Belgenin Başı

Operatör	Kullanimi	Acıklama	
&& (and) ve kapısı	if(a==1 && b==2)	Sayilarin doğruluk degeri	
		true yani 1 değeri	
		döndürüyorsa aynı anda	
		sonuç 1'dir.Değilse 0'dır	
(or) veya kapısı	if(a==1 b==2)	Doğruluk değerlerinden 2	
		sinden 1'nin 1 olmasi sonucu	
		1 yapar.	
!=(not) kapısı	if(!(a==1 && b==2)	Değilidir.	

2.Program denetim ve döngü yapıları:

2.a)İf Else if Else:Belgenin Başı

İf else if else bir işin değişik yönlerinden birini seçmek için kullanılır.İf doğru olduğu durumda.Else if değilse ,else ise hiçbiri değilse döndürülür. { yay ayracı ile başlar } ile bitirilir.Tek satırlık bir kod varsa yay ayraca gerek yoktur.

2_1_ornek.c)Girilen hava sıcaklığına göre havanın sıcak olup olmadığını bulan program yazınız.(sicaklik>20 hava sıcaktır ve sicaklik>5 den büyükse ılık,hiçbiri değilse soğuktur)

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int sicaklik;
    printf("Hava sicakligini giriniz=");
    scanf("%d",&sicaklik);
    if(sicaklik>20)
    {
        printf("Hava sicaktir");
    }
    else if(sicaklik>5 && sicaklik<20)
    {
        printf("Hava iliktir");
    }
    else
    {
        printf("Hava soguktur");
    }
    return 0;
}</pre>
```

2.b)For Döngüsü:Belgenin Başı

Döngü yapmak için kullanılır.Belirli bir sınırdan başlayarak belirli değerlerde artarak istenen sınıra gelene kadar bir işlemi yapmayı sağlar.Komut yapıları { yay ayrac içinde ifade edilir }.

```
For döngüsü yapısı

for(başlangıç,bitiş,artış değeri) {

komut yapıları;

}

2_2_ornek.c) For döngüsü kullanarak E harfini yazan yıldızları yapınız.

#include <stdio.h>
int main()
{

int i,j;
```

```
for(i=0;i<7;i++) //ilk for döngümüz sutun kısmını ifade eder
                 for(j=0;j<7;j++) //ikinci for döngümüz satiri ifade eder
                         if(i==0 || i==3 || i==6) //eger satirimiz 0 indiste 3 indiste 6 indiste ise şart sağlanmış
olur bu şartımız e harfinin başlangıçını ortasını ve son noktasını belli eder.
                                  printf("*"); //satir kismimiz j=0 dan başlayarak 7 ye kadar yıldızlarla dolar
                         }
                 printf("*\n"); //eger if şartı sağlanmaz işe döngüye girilmez her sütüna 1 adet yıldız koyarak
bir alt satıra geçme işlemi yapılır "\n" ile.
        return 0;
2.c) While Döngüsü: Belgenin Başı
    While döngüsü şart sağlanırsa eğer sürekli " { komut yapıları } " içinde bulunan kod
yapıları çalışır. While döngüsünde unutulmaması gerek kısım while içine tek koşul
yazılır. Artırma işlemi döngünün içinde yapılır.
while(koşul)
{
komutlar;
}
2_3_ornek.c)F harfini yıldızlarla yapan kodu yaziniz.
#include <stdio.h>
int main()
        int i=0,j=0; //while döngüsünde başlangıç değerlerini önceden atamaliyiz
        while(i<5) //sütün kısmımızı belli eden döngü 5 sütünlük yıldız yapıcak
                j=0; //j miz en son 5 olduğu için 2. ifademizin sağlanmasi için tekrar 0 dan başlatıyoruz
                 while(j<5) //j<5 kücük olduğunda ve if şartı sağlanırsa döngü çalışacak
                         if(i==0 | | i==2) // if sartı sağlanması için satirimiz 0 indiste ve 2 indiste olmalı
                         printf("*");
                         j++; //artma işlemi j<5 den kücük olana kadar devam edip i yi artırıp döngü tekrar
devam edicek
                 printf("*\n");
        }
        return 0; }
2.d)Switch - Case: Belgenin Başı
    İf deyimi gibidir.Birden çok seçenek arasında işlem yapmamızı sağlar.Kontrol deyimidir.
Kullanımı:
switch(ifade){
case ifade:
```

```
komutlar;
break; //döngüyü kırmamızı sağlar
case ifade2:
komutlar;
break;
default: //hicbiri sağlanmazsa case ifadelerimizden bu döngüye girer
break;
}
2_4_ornek.c)Klavyeden girilen bir ayın baş harfi ile başlayan o ayları sıralayan program
yazınız.
#include <stdio.h>
int main()
        char secenek;
        printf("Hangi harfle baslayan aylari gormek istersiniz buyuk harf giriniz=");
        scanf(" %c",&secenek);
        switch(secenek) //secenek isleminden alinan degerin coklu secimler parametremizde varmı kontrol
etmemize yarar
        {
                 case 'A': //case ifadesinde karakter bir secim yapıldıysa secilen karakterin harfini 'A' gosteririz
                          printf("A harfi ile baslayanlar=\nAralık\nAgustos");
                          break; //dongu kırmak için kullanılırız
                 case 'E':
                          printf("E harfi ile baslayanlar=\nEylul\nEkim");
                          break;
                 case 'M':
                          printf("M harfi ile baslayanlar=\nMart\nMayıs");
                          break;
                 case 'O':
                          printf("O harfi ile baslayanlar=\nOcak");
                 case 'N':
                          printf("N harfi ile baslayanlar=\nNisan");
                          break;
                 case 'S':
                          printf("S harfi ile baslayanlar=\nSubat");
                          break;
                 case 'K':
                          printf("K harfi ile baslayanlar=\nKasım");
                 case 'H':
                          printf("H harfi ile baslayanlar=\nHaziran");
                          break;
                 case 'T':
                          printf("T harfi ile baslayanlar=\nTemmuz");
                          break;
                 default:
                          printf("Hatali bir harf tuslamasi");
        return 0;}
```

2.e)Do-While Döngüsü:Belgenin Başı

While döngüsü gibi şart sağlanana kadar döngü devam ettirilir. While'dan farkı döngü sorgulama işlemi yaptırılmadan önce 1 kez döner ardından sorgulama islemi yapılır istenen sağlanırsa döngü tekrar çalıştırılır. Döngünün içinde sayacımızı kendimiz artırmalıyız. Sayacımızı döngüden önce tanımlamalıyız döngünün içinde tanımlarsak eğer her dönmesinde sayac tanımladığımız değeri alır.

```
Kullanımı
do{
komut yapıları;
}while(ifade);
2_5_ornek.c)Klavyeden alınan 2 sayi ile seçilen 4 işlemden birini yapan ve h harfine
basıldığında döngüyü sonlandıran program yazınız.
#include <stdio.h>
int main()
char harf:
int toplama, cikarma, carpma, sayi1, sayi2;
float bolme;
printf("Islem yapmak istediginiz sayilari giriniz=");
        scanf("%d %d",&sayi1,&sayi2);
do{
        printf("\nHangi islemi yapmak istersiniz\nToplama='+'\nCikarma='-
'\n,Bolme='/'\n,Carpma='*'\nCikmak icin='h' basiniz");
        scanf(" %c",&harf);
        if(harf=='+'){
                 toplama=sayi1+sayi2;
                 printf("\nSayilarin toplami=%d",toplama);
        else if(harf=='-'){
                 cikarma=sayi1-sayi2;
                 printf("\nSayilarin toplami=%d",cikarma);
        else if(harf=='/'){
                 if(sayi1>0 && sayi2) //sayilarmiz 0 dan büyükse bolme islemi yapilir
                 bolme=(float)sayi1/(float)sayi2; //aldigimiz sayilari float ifadeye yani ondalığa cevirdik çünkü
bölme işlemi sonucumuz ondalikli cıkabilir
                 printf("\nSayilarin bolumu=%f",bolme);
        }
        else{
                 printf("\nSayilarin bolumu=0"); //eger sayilardan herhangi biri 0 sa 0 sonucu döndürülür
        else if(harf=='*'){
                 carpma=sayi1*sayi2;
                 printf("\nSayilarin toplami=%d",carpma);
        }
}while(harf!='h'); //burada h ye basılmadığı sürece döngü devam etmesi sağlanır not kapısı ile
printf("Cikis yapildi");
return 0; }
```

3.Ön İşlemci Komutları (Makrolar) Preprocessor<u>Belgenin Başı</u>

Sembolik sabitlerde olduğu gibi makrolar da kaynak kodun herhangi bir yerinde tanımlanabilir. Tanımladıkları yerden dosya sonuna kadar olan bölge içerisinde etkili olurlar.

3.a) #define: Bir deger tanımlamak için kullanılır.

```
#define pi 3.14 // gibi
```

3.b) **#include:** Bu işlemden sonra dosya ismi,kütüphane,daha önceden yazılmış bir C programının ismi yazılabilir.

#include <stdio.h> //standart giriş çıkış fonksiyonlarının bulunduğu kütüphaneyi çağırdık.

- **3.c**) **#if:** İf komutu ile aynı mantıkla çalışır. Verilen şart sağlanıyorsa komutun içerdiği işlem gerçekleşir. { } kullanılmadığı için #endif komutu ile bitirilir.
- **3.D**) **#ELSE:** İf şartı sağlanmazsa kullanılır, hiçbiri değilse anlamı vardır en sonuna #endif konur.
- **3.e**) # **elif:**İf şartı sağlanmazsa kullanılır.
- **3_1_ornek.c**)Saati 13 verilen zaman diliminin ogleden önce mi sonra mı olduğunu gosteren ön işlemci komutunu yazınız.

```
#include <stdio.h>
#define hour 13
int main()
{
          #if hour>12
          printf("Saat ogleden sonradir");
          #elif hour<12
          printf("Saat ogleden oncedir");
          #else
          printf("Saat hatalidir");
          #endif
          return 0;
}</pre>
```

3.f) **#ifdef:** Daha önceden tanımlanmış olup olmadığını kontrol eder.Özellikle derleyicinin kendisinin tanımlandığı makrolar olup olmadığını test etmek için kullanılır.

#define komutu ile birşeyler tanımlanmış mı onu sorgular.

- **3.g**) **#error:** Bu ön işlemci komutu çalıştırılacak olursa derleme durur ve belirtilen bir hata mesajı görüntülenir.
- 3.h) #undef: Önceden yapılan bir makro tanımlama işlemini iptal eder.

3_2_ornek.c)Tanimli sicaklik degerinin olup olmadığını gösterip sonra iptal eden ön işlemci

```
komutunu yaziniz.
#include <stdio.h>
#define sicaklik 30 //önce tanimliyoruz
#undef sicaklik //iptal edicez
int main(void){
  #if defined MAX
  #error sicaklik tanimli
  printf("Sicaklik tanimli\n");
  #else
  printf("Sicaklik tanimli degil\n");
  #endif
  #if !defined sicaklik2
  printf("Sicaklik 2 tanimli degil\n");
  printf("Sicaklik 2 tanimli\n");
  #endif
  return 0;
3.j) #line: C'de koddaki satır bilgisi __LINE__ makrosunda tutulur.#line ön işlemci komutu ise bu bilgileri
değiştirmeye yarar.
3_3_ornek.c)
#include <stdio.h>
int main(void){
  printf("%s\n",__DATE__); //gün ay yıl bilgisi tutar
  printf("%s\n",__TIME__); //saat dakika saniye bilgisi tutar
  printf("%d\n",__STDC__); //C standartlarının sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilir sağlanırsa =1
sağlanmazsa=0
  return 0;
```

Belgenin Başı

1 /

4.Diziler:

Bellekte sürekli bir biçimde bulunan aynı türden nesnelerden oluşan kümeye dizi denir.

Kullanımı:

Değişken türü diziismi[boyut]; // diye tanımlanır boyut sayısal bir ifadedir tek boyutlu bir dizi yaratmak için kullanılır.

• Dizinin içerisinde bulunan elemanlar 0.indisten başlayarak bulunur.

int dizi[0];

Dizinin elemanlarının bellekte yer tutması;

	FC04
dizi[0]	FC05
dizi[1]	FC06
dizi[2]	FC07
dizi[3]	FC08
dizi[4]	FC09
	FC0F

Belgenin Başı

4_1_ornek.c) Tek boyutlu tanımlı bir dizi ile klavyeden girilen diziyi karşılaştırıp bulduğunda bulunan indisi gösterip 10 kere eleman bulma denemesi yapan programı yazınız.

4.a) Çift Boyutlu Diziler: Belgenin Başı

X ve y düzleminde yani satır ve sütünlər araçılığıyla dizi oluşturulur.

Tanımlanması:

Veritürü diziismi[satirboyutu][sütünboyutu];

	Sütun 0	Sütun 1	Sütun 2
Satır 0	Diziismi[0][0]	Diziismi[0][1]	Diziismi[0][2]
Satır 1	Diziismi[1][0]	Diziismi[1][1]	Diziismi[1][2]
Satır 2	Diziismi[2][0]	Diziismi[2][1]	Diziismi[2][2]

Şeklinde bir 2 boyutlu dizi tanımlanmıştır.Satirda ya da sutunda indisi bulmak için [satirindisi][sutünindisi] gösterilir.

4_2_ornek.c)Tofas,Citroen,Pejo araba modellerinin aylik satis miktarı sırasıyla 123,423,234 dür.Bu firmalarin satış miktarı ve markalarını ekrana yazdıran program yazınız.

4.b)Çok boyutlu diziler: Belgenin Başı

Çok boyutlu diziler x,y,z koordinatları içinde oluşturulur.Genellikle 3 for döngüsü kullanılır.

Tanimi:

Veritürü diziismi[boyut1][boyut2][boyut3];

4_3_ornek.c)3 okulda bulunan her 3 öğrencinin 2 notunu klavyeden alan ve sonra ekrana yazdıran programı yazınız.

```
#include <stdio.h>
int main()
         int i,j,a;
         int ogrenci[3][9][18];
         for(i=0;i<3;i++) //üç okulu hitap eder
                  for(j=0;j<3;j++) //her okuldaki 3 öğrencidir
                           for(a=0;a<2;a++) //her okuldaki 3 öğrencinin 2 tane sınav notudur
                                    printf("%d.Okuldaki %d.Ogrencinin=%d notu giriniz=\n",i+1,j+1,a+1);
                                    scanf("%d",&ogrenci[i][j][a]); // her bir dizinin içerisi dolduktan sonra
diğerine geçer
                           }
                  }
         for(i=0;i<3;i++)
                  for(j=0;j<3;j++)
                           for(a=0;a<2;a++)
                                    printf("%d.Okuldaki %d.Ogrencinin=%d notu
giriniz = %d\n", i+1, j+1, a+1, ogrenci[i][j][a]);
         }
         return 0;
}
```

4.C)KARAKTER DIZİLERİ: Belgenin Başı

C'de yazı ve mesaj gibi alfabetik bilgiler içerisinde tutulur. Karakter dizileri char türü ve değişken isimlendirme kurallarına uyarak yapılır. Karakter dizilerinde araya boşluk koyarak değer göndermek istersek gets(degiskenadi); //olarak boşluk olmadan karater dizisini alır her boşluk karakter dizisinde 1 yer kaplar.

Kullanımı:

char s[6]={'D','o','g','a','n','\0'}; //entera basıldığı için sonuna boşluk değeride eklenir char calisanadlari[4][10]={"Dogan","Dorukan","Duran","Durmuş"};

4_4_ornek.c)Bir fabrikada çalışan işçilerin adını ve soyadını kullanıcıdan alan ve ekrana yazdıran program yazınız.

#include <stdio.h>

Belgenin Başı

5. Fonksiyonlar (Functions)

Her fonksiyon faydalı birtakım işlemleri yerine getirmek için tasarlanır ve çağrılır.Böylece tanımlanan fonksiyon gerekli oldukça çağrılır ve çağıran bloktaki kod tekrarı önlenmiş olur.Tanımlanan fonksiyon sadece bir kez çağrılacak da olsa bütünden ayrıldığı için program üzerinde kontrol artar. Ayrıca büyük bir programın tamamını tek bir main bloğu içine yerleştirmek iyi değildir.C dili bir çok hazır fonksiyon içerir.Bunlardan daha önce kullandığımız printf scanf de standart giriş çıkış kütüphanesi olan <stdio.h> 'ın fonksiyonlarıdır.

5.1) Fonksiyon Tanımı:

```
tip fonksiyon_ismi(parametre bildirimleri) //fonksiyon başlığı {
    program komutları; //fonksiyon blogu
}
```

Tip: Fonksiyonun döndüreceği değerin tiğini belirtir. Eğer hiç bir tip belirleyici bulunmuyorsa fonksiyonun int tipinde değerler döndüreceği kabul edilir. Hiç bir değer döndürmeyen fonksiyonlar ise void tipi ile tanımlanır.

```
void isim(void) //hiçbir değer döndürmeyen fonksiyon tanımlama
{
...
}
```

Fonksiyon Çağırma işlevi:

fonkismi(argüman listesi); //fonksiyona gönderilen veriler argüman listesidir Çağırılan fonksiyona değer döndürmek için return deyimi kullanılır.

5.2) Fonksiyon Tipleri:

- İteratif fonksiyonlar(yinelemeli fonksiyonlar)
- Rekürsif fonksiyonlar (özyinelemeli fonksiyonlar)

Parametreler call-by-value(değer gönderimli) veya call-byreference(adres[pointer] gönderimli) olabilirler.

Belgenin Başı

Call-by-value ve call-by-reference aynı fonksiyonun parametreleri içinde olabilirler. Örn: void sum(int* ptr, int a) şeklindeki fonksiyon tanımlaması doğrudur.

5.3) Fonksiyon Tanımlama Kuralları:

- Fonksiyonun iki parametresinin adı aynı olamaz.
- Dönüş tipi belirtilmişse mutlaka return ifadesi ile dönüş yapılmalıdır:
- If-else-else if gibi seçimli yapılar içinde dönüş yapılıyorsa her bir blokta dönüş belirtilmelidir.
- Fonksiyon adı ve parametrelerinde Türkçe karakter kullanılamaz.

5.4)İtaratif Fonksiyonlar (Yinelemeli fonksiyonlar):

Döngü, switch-case ve if-else-else if gibi standart yapıların dışında herhangi bir şekilde kendisini çağırmayan fonksiyonlardır.

C dilindeki fonksiyonların çoğu iteratiftir.

5.5) Rekürsif Fonksiyonlar (Özyinelemeli Fonksiyonlar):

- Kendi kendini çağırır.
- Fonksiyonda en az bir tane fonksiyonun kendisini çağırdığı satır olmalıdır.
- Fonksiyon her kendini çağırdığında problem belli oranda küçülmelidir.

COVID-19/NEZLE/GRIP/ALERJI SEMPTOMLARI

		co	VID-19	0-19 SOĞUK ALGINLIĞI NEZLE		GRIP		ALERJI	
150	Ateş	~	Sik	~	Nadiren	~	Sik	-	-
W	Yorgunluk	~	Sik	~	Bazen	~	Sik	~	Bazen
53	Kuru Öksürük	~	Sik	-	-	~	Sik	~	Bazen
90	Solunum Zorluğu	~	Şiddetli	-	-	-	-	~	Bazen
F200	Öksürük	~	Sik	-	-	~	Bazen	~	Bazen
业	Agrı	~	Bazen	~	Nadiren	~	Sik	-	-
2	Hapşırma	-	-	~	Sik	~	Bazen	~	Sik
3	Burun Akıntısı	~	Bazen	-	-	~	Bazen	~	Sik
3	Burun Tıkanıklığı	-	-	~	Sik	~	Bazen	~	Sik
_	Gözlerde Sulanma	-	-	-	-	-		/	Sik
Sie	Boğaz Ağrısı	~	Bazen	~	Sik	~	Bazen	-	5-47
2	Ishal	~	Bazen	-	-	~	Nadiren	-	-

5_1_ornek.c) Kullanıcıdan hastalık belirtileri secimi yapması istenecek ve corona virüsü olup olmadığına karar veren programı yazınız hastalık belirtileri yukarıdaki tablodadır.

```
#include <conio.h>
#include <stdio.h>
int derecelendirme(int secenek,int derecem); //
int main()
{
    printf("Corona tespiti programimiza hosgeldiniz\nGerekli kriterleri doldurun test icin\n");
    int secenek,toplam=0,toplamim=0,derecem=0;
    do{
        printf("\nAtes=1\t,Yorgunluk=2\t,Kuru oksuruk=3\t,Solunum
zorlugu=4\t,Oksuruk=5\t,Agri=6\t,Hapsirma=7\t,Burun akintisi=8\n,Burun tikanikligi=9\t,Gozlerde
sulanma=10\t,Bogaz agrisi=11\t,ishal=12\t,Cikmak icin=0 basiniz\n");
```

```
scanf("%u",&secenek); //unsigned sayi girisidir negatif sayi giremez
    switch(secenek) //secilen belirtiye göre işlem yapan parametre
    case 1: //eger bir se ates derecelendirmesi yapıcak
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem); //derecelendirme fonksiyonundan döndürülen değeri
toplamim degiskenine ekliyoruz
      break;
    case 2: //eger 2 ise vorgunluk gibi
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break;
    case 3:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break;
    case 4:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
    case 5:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break;
    case 6:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
    case 7:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
    case 8:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break;
    case 9:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break;
    case 10:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break:
    case 11:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break;
    case 12:
      toplamim+=derecelendirme(secenek,derecem);
      break;
    default:
      printf("Hatali bir tuslama eger cikmayi istiyorsaniz 0 a basiniz=");
      break;
  }while(secenek!=0); //secenek 0 a eşit olmadığı zaman bu döngü dönsün secenek 0 ise döngü biter
  if(toplamim>10 && toplamim<=20){ //toplamim degiskeni >10 büyük ve <=20 se
      printf("\nSoguk alginligi ve nezle olabilirsiniz=%d",toplamim); //soğuk alginliği belirtileri vardir
    else if(toplamim>21 && toplamim<=30){ //toplamim değişkeni >21 den büyük ve <=30 se
      printf("\nAlerji olabilirsiniz=%d",toplamim); //alerji belirtileri olabilir
    else if(toplamim>31 && toplamim<=37){ //toplamim değişkeni>31 den büyük ve <=37 den küçükse
      printf("\nGrip olabilirsiniz=%d",toplamim); //grip belirtileri
    else if(toplamim>=38 && toplamim<50){ //toplamim degiskeni >= 38 eşit ve toplamim <50 küçükse
      printf("\nCorona olma ihtimaliniz vardir devlet hastanesine gidiniz=%d",toplamim); //corona olma
```

belirtisidir

```
}
    else{
      printf("Hicbirseyiniz yoktur yalan soylemeyiniz=%d",toplamim); //eger toplamim değişkeni yukarıdaki
şartlardan hiç biri işe hiçbirşeyiniz yoktur.
    system("pause"); //sistemin durup beklemesi sağlanır sonuçları ekrana yazdırdıktan sonra
int derecelendirme(int secenek,int derecem)
  printf("Derecelendirmenizi yapiniz=Nadiren=2\tBazen=3\tDaima=4\t,Siddetli olarak=5\n"); //secilen
hastalığın üzerinizdeki belirtisi kontrolü
  scanf("%u",&derecem);
  return derecem; //klavyeden alınan derecelendirmeyi döndürdüğümüz değişken
}Belgenin Başı
5 2 ornek.c)Klavyeden alınan 3 sayıyı büyükten küçüğe sıralayan programı yazınız
fonksiyon kullanarak.
#include <stdio.h>
int sayibulma(int sayi1,int sayi2,int sayi3); //programın başında tanımladık çünkü daha esnek duruyor ve
kodlardan önce nasıl bir işlem yapılacağı belli oluyor
int main()
{
  int sayi1, sayi2, sayi3;
  printf("3 tane sayi giriniz=");
  scanf("%d %d %d",&sayi1,&sayi2,&sayi3);
  sayibulma(sayi1,sayi2,sayi3); //sayibulma fonksiyonunu içine gönderdiğimiz sayilarla çağırıyoruz
  return 0;
}
int sayibulma(int sayi1,int sayi2,int sayi3) //sayilar
  if(sayi1>sayi2 && sayi1>sayi3) //sayi1 in diğer sayilardan büyük olup olmadığını karşılaştırdık
    if(sayi2>sayi3) //eger sayi1 büyükse sayi2 mi yoksa sayi3 mü büyük onu kontrol ettik
     printf("%d>%d>%d",sayi1,sayi2,sayi3);
    }
    else
    {
     printf("%d>%d>%d",sayi1,sayi3,sayi2);
  }
  else if(sayi2>sayi1 && sayi2>3) //sayi2 diğer sayilardan büyük mü kontrol ettik
    if(sayi1>sayi3) //eger büyükse sayi1 mi sayi3 mü daha büyük bunu kontrol ettik
     printf("%d>%d>%d",sayi2,sayi1,sayi3);
    }
    else
    {
     printf("%d>%d>%d",sayi2,sayi3,sayi1);
  }
  else //hiçbiri değilse sayi3 büyüktür
    if(sayi2>sayi1) //sayi3 büyükse,sayi2 mi sayi1 mi büyük onu kontrol ettirdik
```

```
printf("%d>%d>%d",sayi3,sayi1,sayi2);
}
else
{
    printf("%d>%d>%d",sayi3,sayi1,sayi2);
}
}
Belgenin Başı
```

5.4) Dizilerin Fonksiyonlarda Kullanımı:

Fonksiyon içerisindeki işlemlerden gönderilen parametrenin kendisi etkilenmez.Ama diziler böyle değildir.Normal kullanımda dizi fonksiyona gönderildiğinde elemanlar değiştirilebilir (referans).Dizinin sadece herhangi bir elemanı gönderildiğinde ise değeri değiştirilemez.Eğer dizi elemanlarını teker teker gönderiyorsak onların adreslerini pointer araçılığıyla almalıyız.

```
tip fonksiyon_ismi(int sayilar[],int n)
{
Komut blogu;
}
tip fonksiyon_ismi2(char [10],int n )
{
Komut blogu;
}
```

Kullanımı:

Main altında dizili fonksiyon çağırma işlevi:

fonksiyon_ismi(degiskenadi[],boyut);

fonsiyon_ismi2(karakterdizisi[10],boyut); //burada çift boyutlu karakter dizi gönderdik içindeki 10,karakter uzunluklu boyutu kadar bir char dizisi string ifade döndürecek

5_3_ornek.c)Bir iş yerinde çalışan 4 işçinin maaşini ve adini kullanıcıdan alan fonksiyonu ve programi yaziniz.

```
#include <stdio.h>
void iscilistesi(char isciler[10],int maas[],int n);
int main()
{
    char isciler[4][10];
    int maas[4];
    int i;
    iscilistesi(isciler[10],maas,4); //iscilerin karakter uzunluğunu ve kaç tane işci girileceğini kaç tane maas
girileceği gönderdik 4 ile
}
void iscilistesi(char isciler[10],int maas[],int n)
{
        int i=0;
        for(i=0;i<n;i++)</pre>
```

```
printf("%d.iscinin adini ve maasini giriniz=",i+1);
scanf("%s %d",&isciler[i],&maas[i]);
}
```

}Belgenin Başı

5_4_ornek.c)Bir değerin birden fazla tekrar edilmesi olayına frekans denir. Bir zar atma deneyinde kaç kez zar atılacağını kullanıcıdan alan ve zarları atan (rastgele sayi atama) ve her bir yüzün kaç gez geldiğini bulan programı yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h> //rand fonksiyonunu çağırmak için kullandık rand fonksiyonu rastgele sayı atmaya yarar
#include <time.h> //zamana göre yani programın çalışmasına göre yeni sayilar gönderir
int zaratma(int deney); //zar atma deneyini yapmasını sağlayan deney
int main()
{
  int yuz;
  int deney;
  int i;
  printf("Kac kere zar atma deneyi yapmak istersiniz\n"); //zar atma deneyinin kaç kere olacağını
  scanf("%d",&deney);
  zaratma(deney); //zaratma fonksiyonuna deneyi gönderdik çünkü deney kadar zar atma işlemi yapılmalı
int zaratma(int deney)
{
  srand(time(NULL)); //her program çalıştığında rastgele sayı değerleri değişsin
  int zarim;
  int i=0;
  int toplam1=0,toplam2=0,toplam3=0,toplam4=0,toplam5=0,toplam6=0;
  for(i=0;i<deney;i++){
   zarim=rand()%6+1; //1 ile 6 arasında bir sayı atar zarim değişkenine
   printf("\nZar=%d",zarim);
  switch(zarim)
    case 1: //rastgele atanan sayi 1 se
      toplam1++; //toplam1 artar
      break;
    case 2: //rastgele atanan sayi 2 ise
      toplam2++; //toplam2 artar
    case 3: //rastgele atanan sayi 3 ise
      toplam3++; //toplam3 artar
      break;
    case 4: //rastgele atanan sayi 4 ise
      toplam4++; //toplam4 artar
      break;
    case 5: //rastgele atanan sayi 5 ise
      toplam5++; //toplam5 artar
    case 6: //rastgele atanan sayi 6 ise
      toplam6++; //toplam6 artar
      break;
  }
  printf("\n1 gelme frekansi=%d,\n2 gelme frekansi=%d,\n3 gelme frekansi=%d,\n4 gelme frekansi=%d,\n5
gelme frekansi %d,\n6 gelme frekansi=%d",toplam1,toplam2,toplam3,toplam4,toplam5,toplam6);
} }
```

5_5_ornek.c)Tanimli kullanici adı,şifre,bakiye ile para çekme,para yatırma,bakiye gösterme gibi işlemleri yapabilen ardından belirli bir tuşa baştığında bankamatiği sonlandırıp kartı iade eden ve şifre 3 kere hatali girdiğinde karti bloke eden programi yaziniz.

```
#include <stdio.h>
#include <string.h> //bu kütüphaneyi strcmp fonksiyonu için kullandım çünkü string ifadeleri karşılaştırma
yapmam gerekiyordu kullaniciadi ve klavyeden girilen kullanıcı adı
int bankaislemleri(int bakiye);
int main()
{
         int hak=0;
         char kullaniciid[15]="dogan"; //tanimli kullanici
         int password=12345;
         char mykullaniciid[15];
         int mypassword;
         int bakiye=2000;
         while(1){
         printf("Kullanici adini giriniz=");
         scanf("%s",&mykullaniciid); //klavyeden girilen değerler
         printf("Kullanici sifreyi giriniz=");
         scanf("%d",&mypassword);
         if(strcmp(kullaniciid,mykullaniciid)==0 && mypassword==password) //klavyeden girilen kullanıcı adı ve
tanımlı kullanıcı adı eşitse ve sifre klavyeden girilen şifreye eşitse
         {
                  printf("Bankamiza hosgeldiniz\n"); //giriş işlemi başarılı olacal
                  bankaislemleri(bakiye); //tanimli bakiye bilgisi gönderilecek ve bankaişlemleri fonksiyonu
çalıştırılacak
                  break; //döngüyü bitirdik fonksiyona gittikten sonra;
         else if(strcmp(kullaniciid,mykullaniciid)==0 || mypassword==password)
                  printf("Kullanici adi ya da password hatali\n");
         }
         else
                  printf("Hatali giris");
                  hak++;
                  if(hak>=3)
                          printf("\nKartiniz bloke olmuştur");
                          break;
                  }
                  else
                  {
                          printf("\nLutfen tekrar deneyiniz kalan hak=%d\n",3-hak);
                  }
         }
}
}
int bankaislemleri(int bakiye)
         char secenek;
         do{
         printf("Para yatırma icin='+'\nPara cekme icin'-\n,Bakiye gormek icin='*'\nCikmak icin='q' basınız\n");
//hangi işlemin yapılması gerektiği sorulacak
         scanf(" %c",&secenek);
```

```
int paramiktari;
        switch (secenek){ //secilen işleme göre belirli parametreye gidilecek
                 case '+':
                          printf("Ne kadar para girmek istersiniz=");
                          scanf("%d",&paramiktari);
                          bakiye=paramiktari+bakiye;
                          printf("\nYeni bakiyeniz=%d\nBaska bir islem yapmak istermisiniz herhangi bir tusa
basiniz ",bakiye);
                          scanf(" %c",&secenek);
                          break;
                 case '-':
                          printf("\nNe kadar para cekmek istersiniz="); //para çekme işleminde paramiktarı
                          scanf("%d",&paramiktari);
                          if(paramiktari>bakiye){ //eğer para miktarı > bakiye den büyükse
                                   printf("Paraniz yetmiyor"); //para yetmicek işlem gerçekleştirilemeyecek
                                   printf("Bakiyeniz=%d\nBaska bir islem yapmak istermisiniz herhangi bir tusa
basiniz",bakiye);
                                   scanf(" %c",&secenek); //başka bir işleme gitmek için
                          }
                          else{
                          bakiye=bakiye-paramiktari;
                          printf("Yeni bakiyeniz=%d\nBaska bir islem yapmak istermisiniz herhangi bir tusa
basiniz",bakiye);
                          scanf(" %c",&secenek);
                          break;
                 case '*'
                          printf("Bakiyeniz=%d",bakiye);
        printf("\nBaska bir islem yapmak istermisiniz herhangi bir tusa basiniz ",bakiye);
                        scanf(" %c",&secenek);
                          break;
                 case 'q':
                          printf("Cikis islemi secilmistir");
                          break:
                 default:
                          printf("Hatali secim tekrar deneyiniz");
                          printf("Baska bir islem yapmak istermisiniz herhangi bir tusa basiniz");
                          scanf(" %c",&secenek);
                          break;
        }
}while(secenek!='q'); //kullanıcı q ya başana kadar döngü dönecek
printf("\nKartiniz iade ediliyor"); //q ye baştığında döngü bitecek ve kart iade edilecek
}Belgenin Başı
5_6_ornek.c)Diziler kullanılarak kullanicinin girdiği 3 sayinin yine kullanıcının girdiği 3
diğer sayıyla 4 işlemini yapan programı yazınız.
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#define n 3
int toplama(int a[],int b[],int boyut);
int cikarma(int a[],int b[],int boyut);
float bolme(int a[],int b[],int boyut);
int carpma(int a[],int b[],int boyut);
int main()
  char secenek;
  int a[n];
        int b[n];
```

```
int i;
  for(i=0;i<3;i++){
    printf("a[%d] degerini giriniz=",i+1); //klavyeden dizinin her bir elemanini aldık
    scanf("%d",&a[i]);
  for(i=0;i<3;i++){}
    printf("b[%d] degerini giriniz=",i+1); //klavyeden diğer dizisinin her bir elemanini aldık
    scanf("%d",&b[i]);
  }
  do{
     printf("Hangi à • slemleri yapmak istersiniz=\nToplama=+\nCikarma=-\nBolme=/\nCarpma=*\nCikmak
icin=q\n"); //dizi üzerinde hangi işlemi yapmak istediğimize karar veriyoruz
     scanf(" %c",&secenek);
     switch(secenek)
     {
     case '+':
         printf("Toplama islemi secildi");
         toplama(a,b,n);//toplama fonksiyonumuzu a,b dizilerimizi ve boyutunu gönderdik n=boyut
         break;
     case '-':
         printf("Cikarma islemi secildi\n");
       cikarma(a,b,n); //cikarma fonksiyonumuzu a,b dizilerimizi ve boyutunu gönderdik n=boyut
       break;
     case '*':
         printf("Carpma islemi secildi\n");
         carpma(a,b,n); //carpma fonksiyonumuzu a,b dizilerimizi ve boyutunu gönderdik n=boyut
       break;
     case '/':
       printf("Bolme islemi secildi=\n");
         bolme(a,b,n); //bolme fonksiyonumuzu a,b dizilerimizi ve boyutunu gönderdik n=boyut
       break;
    case 'q':
         printf("Cikma islemi secilmistir\n");
         break:
     default:
       printf("Hatali islem secildi tekrar deneyiniz\n"); //hatali bir tusa başıldığında q dışında döngü dönmeye
devam edicek
       break;
  }while(secenek!='q'); //kullanici klavyeden q ye başana kadar döngü dönsün
  printf("Hesap makinesi kapatýlacak");
int toplama(int a[],int b[],int boyut) //dizilerimizi aldik ve dizimiz üzerinde toplama işlemi yaptırıyoruz
         int i;
         int c[boyut]; //yeni bir dizi oluşturduk ve toplama sonucunu onun üzerine ekledik
         for(i=0;i<3;i++)
    c[i]=a[i]+b[i];
    printf("c[%d]=%d\n",i,c[i]);
int cikarma(int a[],int b[],int boyut) //dizilerimizi aldik ve dizimiz üzerinde cikarma işlemi yaptırıyoruz
         int i;
         int c[boyut]; //yeni bir dizi oluşturduk ve cikarma sonucunu onun üzerine ekledik
         for(i=0;i<3;i++)
```

```
{
    c[i]=a[i]-b[i];
    printf("c[%d]=%d\n",i,c[i]);
int carpma(int a[],int b[],int boyut) //dizilerimizi aldik ve dizimiz üzerinde carpma işlemi yaptırıyoruz
        int c[boyut]; //yeni bir dizi oluşturduk ve carpma sonucunu onun üzerine ekledik
        for(i=0;i<3;i++)
  {
    c[i]=a[i]*b[i];
    printf("c[%d]=%d\n",i,c[i]);
}
float bolme(int a[],int b[],int boyut)
        int i:
        float c[boyut];
        for(i=0;i<3;i++)
c[i]=(float)a[i]/(float)b[i]; //floata çevirdim çünkü bölme işlemleri ondalıkli sonuçlar üretebilir
    printf("c[%d]=%0.2f\n",i+1,c[i]);
        }
}Belgenin Başı
5_7_ornek.c)Kullanıcıdan alınan sayıyı basamak sayisini bulup sonra sayiyi tersten yazip
ekranda gösteren fonksiyonun programini yaziniz.
#include <stdio.h>
int basamagibul(int sayi);
int tersinecevir(int sayi);
int main() //main blogu altında sayi girişimizi aldık
{
  int sayi;
  printf("Sayiyi giriniz=");
  scanf("%d",&sayi);
  basamagibul(sayi); //sayinin kaç basamaklı olduğunu bulmak için basamagibul fonksiyonunu çağırdık
  tersinecevir(sayi);
}
int basamagibul(int sayi)
  int islem=0,i=0; //i=basamaksayisi,islem boş değişken
  if(sayi>0) //sayi 0 dan büyükse
  {
    do{
       islem=sayi%10; //sayiyinin 10 la modunu alıp islem değiskenine (boş bir değişkene)atadık
       sayi=sayi/10; //tekrar sayiyi 10 ile bölüp bölme işleminden çıkan sayiyi sayinin yeni değeri yaptık
       i++; //i yi artıdık yani basamak sayimizi
    }while(sayi>0); //sayi>0 dan büyük olduğu her durumda döngümüzü çalıştırdık
  }
  return i; //i değişkenimizi döndürdük
int tersinecevir(int sayi)
{
int basamaksayisi=basamagibul(sayi); //rekürsif bir fonksiyon, fonksiyon kendi kendini çağırdı bu sayede
basamak sayimiz bulunmuş oldu bunu basamaksayisinin içine koyduk
  printf("%d Basamakli\n",basamaksayisi); //basamaksayimizi yazdırdık
  int i,islem; //i değişkeni tanımladik döngüde kullanmak için ve islemler için işlem
  for(i=0;i<basamaksayisi;i++)</pre>
```

```
{
  islem=sayi%10; //sayiyinin 10 ile modunu alıp islem değişkenine kalanı koyduk
    sayi=sayi/10; //sayiyi /10 bölüp yeni sayi değişkenimizi oluşturduk
    printf("%d",islem); //kalanı gösterdik
    if(sayi<10) //eger sayi 10 dan küçükse tekrardan kalanı bulunamayacağı için
    {printf("%d",sayi); //sayiyi direk olarak ekrana yazdırdık
    break;
  }
}
```

Belgenin Başı

31

6. Göstericiler (pointer) Belgenin Başı

Bir pointer ana bellekte bir adres belirtir.Bir pointer, başka bir değişkenin adresini gösteren bir değişkendir. Dolayısıyla, aynen öteki değişkenler için olduğu gibi, programda kullanılmadan önce bildirilmelidir.Bildirim için, pointer değişkenine istenilen bir ad verilebilir; ancak bu adın önüne * simgesi konulur. Bir değişken önüne * simgesi konulunca, derleyici onu bir pointer olarak görmeye başlar.

6.1) Pointer bildirimi:

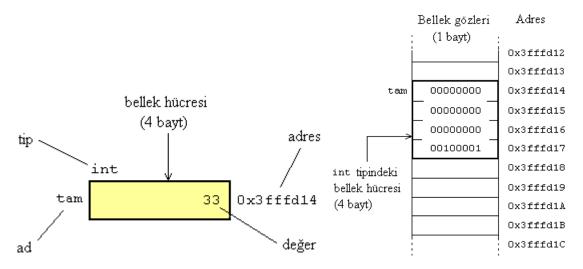
int *ucret; //integer türünden yani sayısal bir veri yaratır ve bellekte yer kaplar int x,y;

int *ptr;

Değişken adı	Adresi	Kapsamı
X	24634	0
у	24634	0
*ptr	24638	0

x=8; //diye değer ataması olduğunda x değişkeninin kapsamı 8 olacaktır.

Pointer değişkenler için iki türlü değer kullanılacaktır.Birincisi pointerın işaret ettiği adres,ikincisi ise işaret edilen adresteki değer. Program, bu iki değerden hangisini istiyorsa onu dikkate alır.

6.2) Adres operatörü:&

Adres operatörü pointerın adresini belli eder.

Kullanımı.

```
int y,*ptry;
y=8;
```

ptry=&y; //adres operatörüyle atanan ptry değişkeni y değişkenin bulunduğu adresi işaret etmesini sağlar; yani bu atamadan sonra ana bellekteki durum ptry nin kapsamı y değişkenin adresi olur. Yani ptry pointerı y değişkeninin bulunduğu adresi işaret eder işaret edilen adres 8 değerini içerir.

Ad	Adres	Kapsam
у	24634	8
*ptry	24636	24634

6.3) İçerik (indirection) Operatörü:*

Bu operatör, pointerin işaret ettiği adresteki değeri verir. Bir bakımdan, adres operatöru & nın karşıtıdır; işaret edilen adresi değil, o adresteki değeri gösterir.

Kullanımı:

24636 olur

```
int a=10,ptra,b;
ptra=&a; //adresini verdik
b=*ptra //işaret ettiği değeri gönderdik sonuç olarak b değişkeni 10 değerini alır
Pointerler ile işlemler:
int *ptr=65; //65 değişkenin ptr değişkenimize atadık
int a =*ptr; //a değişkenine ptr değişkeninin işaret ettiği sayıyı atadık
int y =*ptr +5; // y değişkenine ptr nin işaret ettiği sayıyı atayıp 5 artırdık
*ptr++; //ptr nin adresteki yerinin artmasını sağlar bu bir integer değişkense 24634 olacağına
```

*(ptr++); //ptr nin içinde işaret ettiği ayiyi +1 artırır.

Not:Hafızada kaplanılan yeri onaltılık sayi sisteminde göstermek için %x kullanılır.Bu adresi onaltılık olarak ekranda gösterir.Tam adresin gösterimi için işe %p kullanılır.

6_1_ornek.c) Tanımlı olan 232,13.32 sayisini ve D harfini ekranda yazdırıp adresini gösteren sonra adres değerini +1 artıran programi yaziniz.

```
#include <stdio.h>
int main()
{
         int sayi=232;
         char harf='D';
         float ondalikli=13.32;
         int *sayiptr;
         char *harfptr;
         float *ondalikliptr;
         sayiptr=&sayi;
```

```
harfptr=&harf;
        ondalikliptr=&ondalikli;
        printf("Sayimiz =%d,\t adresi=%x\t%p\n",*sayiptr,sayiptr,sayiptr); //tanimli sayiyi ve onaltilik sayi
sisteminde adresini,tam adresinide gösterdik
         printf("Harfimiz=%c,\t adresi=%x\t%p\n", *harfptr,harfptr,harfptr); //tanimli harf ,onaltılık sayi
sisteminde adresi ,tam adresini gösterdik
         printf("Ondalikli sayimiz=%0.2f,\t adresi=%x\t%p\n",*ondalikliptr,ondalikliptr,ondalikliptr); // tanimli
ondalik sayi,onaltılık sayi sisteminde adres, tam adresini gösterdik
         *sayiptr++; //pointerlarımızın adresini +1 artırdık
         *harfptr++;
         *ondalikliptr++;
         printf("int adresi +1 artırdık=%x\t%p\n",sayiptr,sayiptr); // onaltılık sayi sisteminde artmış galini
gösterdik ve tam adresini bu sayede integerin 4 bytlik bir yer kapladığını gördük
         printf("char adresini +1 artırdık=%x\t%p\n",harfptr,harfptr); //onaltılık sayi sisteminde artmış galini
gösterdik ve tam adresini bu sayede integerin 1 bytlik bir yer kapladığını gördük
         printf("Float adresini +1 artırdık =%x\t%p\n",ondalikliptr,ondalikliptr); //onaltılık sayi sisteminde
artmış galini gösterdik ve tam adresini bu sayede integerin 8 bytlik bir yer kapladığını gördük
        return 0:
}Belgenin Başı
6_2_ornek.c)Girilen 2 sayiya göre 5 işlemi yaptıran hesap makinesini her işlem yapıldıktan
sonra tekrar dönüş yapan ve sayilarin bolme isleminde 0 dan büyük olma şartı olduktan sonra
tekrar sayi girişini sağlayan programi yazınız.
#include <stdio.h>
int tekrarsayigirisi(int *sayi1,int *sayi2);
int main()
{
        char secenek;
        int sayi1, sayi2;
         printf("1.Sayiyi giriniz="); //sayi girişlerini aldık
        scanf("%d",&sayi1);
        printf("2.Sayiyi giriniz=");
        scanf("%d",&sayi2);
        int toplama, cikarma, carpma, mod;
        float bolme;
        do
                 printf("Hangi islemi yapmak istersiniz\nToplama:+,Cikarma:-,Carpma:*,Bolme:/,Mod
almak=%,Cikmak icin:q\n"); //işlem seçimi yapılı
                 scanf(" %c",&secenek);
                 switch(secenek)
                          case '+': //toplama işlemi ise buraya girer
                          toplama=sayi1+sayi2; //toplama işlemi yapılır
         printf("Toplama islemi sonucu=%d\n",toplama); //sonucu ekrana yazılır
                                   break;
                          case '-': //cikarma islemi icin buraya girer
                          cikarma=sayi1-sayi2; //cikarma islemi yapılır
                          printf("Cikarma islemi sonucu=%d\n ",cikarma); //sonucu yazdırılır
                                   break;
                          case '*':
                          carpma=sayi1*sayi2; //carpma işlemi yapılır
                          printf("Carpma islemi sonucu=%d\n",carpma); //carpma işleminin sonucu
                                   break;
                          case '/':
if(sayi1>0 && sayi2>0) //bolme islemi yapılması için sayilarin 2 sininde 0 dan büyük olması gerekir
```

```
bolme=(float)sayi1/(float)sayi2; //doğruysa bolme işlemi yapılır
                                            printf("Bolme islemi sonucu=%0.2f\n",bolme);
                                            break:
                                   }
                                   else
printf("Sayi girisi paneline yonlendiriliyorsunuz"); //sayilarin 2 sinden biri 0 ya da 0 dan kücükse
tekrarsayigirisi(&sayi1,&sayi2); //tekrar sayi girisi fonksiyonuna sayilar gonderilir
bolme=(float)sayi1/(float)sayi2; //gonderilen sayilar ondalik cinsinden tekrar isleme tabi tutulur
printf("Bolme islemi sonucu=%0.2f",bolme);
                                            break;
                          case '%':
if(sayi1>0 && sayi2>0) //mod alma islemindede bolme isleminde olduğu gibi sayilarin 0 dan büyük olma şartı
sorgulanır
                          mod=sayi1%sayi2; //sayılar 0 dan büyükse mod alma işlemi yapılır
                                            printf("Kalan sonucu=%d\n",mod);
                                            break;
                                   else
         printf("Sayi girisi paneline yonlendiriliyorsunuz\n"); //sayilar 0 dan büyük değilse
         tekrarsayigirisi(&sayi1,&sayi2); //sayilar tekrarsayigirisi fonksiyonuna gönderilir adresleriyle birlikte
                  mod=sayi1%sayi2; //mod alma işlemi yapılır
                  printf("Kalan sonucu=%d\n",mod); //kalan sonucu ekrana yazar
                                            break;
                          case 'q':
                  printf("Hesap makinesinden cikis islemi secildi\n"); //hesap makinesinden çıkış işlemi
secilmiştir
                                   break:
                          default:
         printf("Yanlis bir tuslama dogru islemi seciniz:\n"); //tekrar tuslama işlemi döndürülür
         }while(secenek!='q'); //çıkış işlemi q tuşlanana kadar yani işlem devam eder
         printf("Hesap makinesi kapatildi"); //q tuşlandığında hesap makinesi kapanır
int tekrarsayigirisi(int *sayi1,int *sayi2) //tekrar sayi girisi fonksiyonumuza gelen sayiları işaret ettik
         int sayilar1, sayilar2; //sayi girisi için değişkenler atayıp sayi girisini aldık
         printf("1.Sayiyi giriniz:");
         scanf("%d",&sayilar1);
         printf("2.Sayiyi giriniz:");
         scanf("%d",&sayilar2);
         *sayi1=sayilar1; //girilen sayilari işaretli değişkenlere atarız
         *sayi2=sayilar2;
6.4) Pointerlarda Diziler: Belgenin Başı
```

Pointerler üzerinde geçerli aritmetik yardımıyla dizilere pointer değişkenler ile erişmek mümkündür.

Kullanımı:

int mydizi[5];

```
int *ptrdizi;

ptrdizi=mydizi; //dizinin elemanına erişmek için ilk elemanın adresi kullanılabilir

Sonra for döngüsü ile pointer değişkeni artırma işlemi yapılabilir

ptrdizi++; şeklinde

6_3_ornek.c) 10 tane asal sayiyi sırasıyla ekrana yazdirip ve bunların adreslerini sırasıyla gösteren programı yaziniz.

#include <stdio.h>
int mydizi[10]: //10 tane asal sayinin bulunacağı diziyi tanımladık
```

```
int main()
         int mydizi[10]; //10 tane asal sayinin bulunacağı diziyi tanımladık
         int *ptrdizi; //pointer dizimizi tanımladık
         int i,j,a=0;
         int sayac=0; //sayac 0 dan başladı asal sayı kontrolü için oluşturduk
         ptrdizi=mydizi; //başlangıç değerini atadık dizimizin
         for(i=2;i<100,a<10;i++) //asal sayilar 2 den başladığı için sayimizi 2 den başlattık 10 tane dizi
elemanımız olunca döngü bitecek
           sayac=0; //her döngüde sayac 0'lanacak asal sayi için
                  for(j=2;j<i;j++) // j=2 yi 2 den başlattık çünkü asal sayilarin kurali 1 e ve kendisine
bölünemeyen sayilar i den küçük yaptık ve kendisine bölünemeyeceği anlamını verdik
                           if(i%j==0) //i%j== bölüp kalanı 0 a esitse
                                    sayac++; //sayacı ++artırdık
                                    break; //döngüyü kırdık
                           }
                  if(sayac==0) //sayac 0 a esitse
                           mydizi[a]=i; //i.sayiyi dizimize atadık
                           a++; //dizimizin eleman sayisini artırdık
         for(i=0;i<10;i++)
           //printf("%d.dizi\n",mydizi[i]);
                  printf("\n%d.Asal sayi=%d,ve adresi=%p",i+1,*(ptrdizi+i),(ptrdizi+i)); //kacinci asal sayi
olduğunu yazdık ve adresteki asal sayiyi işaret ettik ve adresini gösterdik sırasıyla
```

6.5)Pointerların Fonksiyonlarla Kullanımı: Belgenin Başı

Bu çağırmada gönderilecek olan verilerin değerleri değil, değerlerin bulunduğu bellek gözünün adresi gönderilir. Bu şekilde kullanımda, fonksiyon kendisine gelen gerçek değeri alıp kullanır ve istenirse sonucu doğrudan o adrese yazabilir.

Kullanımı:

```
int *ptr; //tanımlı pointerı
Çağırırken
void fonksiyon_ismi(int *t);
```

Fonksiyon ismi tanımlama aynıdır

fonksiyon_ismi(t);

fonksiyon_ismi(&t); //adres yollaması yapılır bellekte kapladığı yer

Pointerlarda işlemler bellek üzerinde gerçekleştirildiğinden değer değişimi tüm programa yansımaktadır.

Ama fonksiyon pointer olarak tanımlanırsa

int (*islem)(int, int) ifadesi ile yazılır.

6_4_ornek.c) Pointer ve fonksiyonlar kullanarak fibonacci serisinin klavyeden girilen adımını bulan programi yaziniz.

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h> //bu kütüphaneyi çağırmamızdaki sebep malloc fonksiyonunu getirip hafızada yer açmak
int fibonachi(int *terim,int n);
int main()
{
  int n;
  printf("Kac terimli olmasini istersiniz="); //kaç terimli olmasini istersek o terimi alıyoruz
  scanf("%d",&n);
  int terim[n]; //terim dizisini oluşturuyoruz
  terim[n]=(int*)malloc(n*sizeof(int)); //hafızada n*4 yani integer değer kadar yer açıyoruz
  terim[0]=1; //ilk terimimiz 1 dir
  terim[1]=1; //2. terimimiz yine 1 dir
  printf("%d.Fibonachi serisinin=%d adresi:\t %p",n,fibonachi(terim,n),terim); //fibonachi fonksiyonuna terim
pointerının ve seçilen terimi gönderdik ve çağırdık sonra terimin adresini aldık
  free(terim); //hafızada kaplanan alanı boşaltırız.
int fibonachi(int *terim,int n)
{
  int i;
  for(i=2;i<=n;i++){ //2 den başlatmamızdaki sebeb zaten 0 ve 1 terimi biz tanımladık
    terim[i]=terim[i-1]+terim[i-2]; //fibonachi serisi secilen terimin -1 küçüğü ile -2 küçüğü ile toplanır ve ona
atanır
  return terim[n];
```

7.Dinamik Bellek Kullanımı Belgenin

<u>Başı</u>

Bir C programı içerisinde, dizilerin boyutu ve kaç elemanlı olduğu program başında belirtilirse, derleyici o dizi için gereken bellek alanını (bölgesini) program sonlanıncaya kadar saklı tutar ve bu alan başka bir amaç için kullanılamaz [1]. Bu türden diziler statik dizi olarak isimlendirilir. Statik dizinin boyutu programın çalışması esnasında (run time) değiştirilemez.

Fakat, programın çalışırken bir dizinin boyutu ve eleman sayısı bazı yöntemler kullanılarak değiştirilebilir. Bu tür dizilere dinamik dizi denir. Dinamik diziler için gereken bellek bölgesi, derleyici tarafından işletim sisteminden istenir, kullanılır ve daha sonra istenirse bu bölge boşalttırılır. Bu konuda dinamik dizi oluşturmayı göreceğiz ve bunları bir hazır kütüphane fonksiyonları ile yapacağız.

7.1 Dinamik Dizi Fonksiyonları:

Dinamik diziler işaretci kullanılarak ve standart kütüphane <stdlib.h> fonksiyonlaryla malloc(), calloc(), realloc() ve free() yardımıyla ile oluşturulur veya boşaltılır.Pointer bir değişkenle kullanılır.

Dinamik	Açıklaması	Kullanımı
Bellek		
Fonksiyonu		
malloc();	Bellekte herbiri size_t tipinde	degiskenimiz = (int *) malloc(
	olan eleman_sayısı kadar yer	sizeof(int)*n); //integer cinsinden
	(bellek bloğu) ayırır. Bu yer	hafızada gerekli işaretciye n kadarlık
	verilmezse	bir byte ayırır.
	geriye NULL gönderir.	
calloc();	Bellekte herbiri nbayt kadar yer	degiskenimiz = (int *) calloc
	işgal edecek eleman_sayısı kadar	(sizeof(int)*n);
	boş yer ayırır ve bütün bitleri	
	sıfırlar. Bu yer ayrılamazsa	
	geriye NULL gönderir.	

realloc();	ptr işaretçisi ile gösterilen bellek bloğunu, nbayt kadar büyüterek veya küçülterek değiştirir. Bu iş gerçekleşmezse geriye NULL gönderir.	degiskenimiz=realloc(degiskenimiz,2) //realloc ile hafizada 2*nbayt kadarlık yer daha açtı.
free();	Daha önce ayrılan adresi <i>ptr</i> 'de saklanan bellek alanının boşaltır.	free(degiskenimiz); //değişkenimiz için ayırdığımız bellek alanını boşalttık bunu her bellek ayrılan dinamik dizimiz için yapmalıyız yoksa bellekte yer kaplar.

7_1_ornek.c) Hafizada yer açılarak dinamik dizi ile istenen sayıdan başlayarak 0 a kadar olan sayıların faktoriyelini alan ve adreslerini gösteren kodu yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int main()
{
         int n;
         printf("Kaca kadar sayinin faktoriyelini bulmak istersiniz\n");
         scanf("%d",&n);
         int islem=1;
         int islemdizisi[n];
         int i,j,a=0;
         int *faktoriyeldizisi;
         faktoriyeldizisi=(int *) malloc( sizeof(int)*n );
         faktoriyeldizisi=islemdizisi;
         for(i=n;i>0;i--,a++) //sayilarin kaçtan başlayacağı ve kaça kadar olacağı a ise pointerımızın değeri
         {
                  islem=1; //her yeni bir sayida islem ifadesi 1 e döndürülür
                  for(j=i;j>0;j--) //j=i den başlar ve 0 a kadar olan sayılara azalır
                  {
                           islem*=j; //her j değeri islem ile carpılarak döngü tamamlanır
                           islemdizisi[a]=islem;
                  printf("%d.faktoriyelim=%d\t%p\n",i,*(faktoriyeldizisi+a),faktoriyeldizisi-a); //hangi sayinin
faktoriyeli ve sayinin faktoriyel hali ve sayinin buyukten baslayarak kucuge kadar hafizadaki adresleri
         free(faktoriyeldizisi);
```

Belgenin Başı

7_2_ornek.c)5 tane asal sayiyi bulan ve relloc fonksiyonu ile bu asal sayilari artıran programi yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h> //realloc ve malloc fonksiyonu var
```

```
int main()
         int n;
         printf("Kac tane asal sayi yazdirmak istersiniz=");
         scanf("%d",&n);
         int mydizi[n]; //10 tane asal sayinin bulunacağı diziyi tanımladık
         int *ptrdizi; //pointer dizimizi tanımladık
         int i,j,a=0;
         ptrdizi=(int*)malloc(sizeof(int)*5);
         int sayac=0; //sayac 0 dan başladı asal sayı kontrolü için oluşturduk
         ptrdizi=(int*)realloc(ptrdizi,2); //realloc fonksiyonu ile asal sayimizi nbayt*2 ile yükselttik.
         ptrdizi=mydizi; //başlangıç değerini atadık dizimizin
         for(i=2;i<100,a<n+2;i++) //asal sayılar 2 den başladığı için sayımızı 2 den başlattık 10 tane dizi
elemanımız olunca döngü bitecek
           sayac=0; //her döngüde sayac 0'lanacak asal sayi için
                  for(j=2;j<i;j++) // j=2 yi 2 den başlattık çünkü asal sayıların kurali 1 e ve kendisine
bölünemeyen sayilar i den küçük yaptık ve kendisine bölünemeyeceği anlamını verdik
                           if(i%j==0) //i%j== bölüp kalanı 0 a esitse
                                    sayac++; //sayacı ++artırdık
                                    break; //döngüyü kırdık
                           }
                  if(sayac==0) //sayac 0 a esitse
                           mydizi[a]=i; //i.sayiyi dizimize atadık
                           a++; //dizimizin eleman sayisini artırdık
         for(i=0;i<n+2;i++)
           //printf("%d.dizi\n",mydizi[i]);
                  printf("\n%d.Asal sayi=%d,ve adresi=%p\n",i+1,*(ptrdizi+i),(ptrdizi+i)); //kacinci asal sayi
olduğunu yazdık ve adresteki asal sayiyi işaret ettik ve adresini gösterdik sırasıyla
         free(ptrdizi);
```

8.Karakter Dizileri Strings Belgenin Başı

Karakter dizileri metin,isim,soyisim tutan tek boyutlu çift boyutlu dizilerdir.

Sadece karakter dizilerine özel olarak, karakter dizilerinin sonuna sonlandırcı karakter olarak adlandırılan bir simge eklenir.Sonlandırıcı karakter,dizinin bittiği yeri gösterir,ASCII tablosunun sıfır numaralı ('\0') karakteridir.

Karakter dizisi tanımlama:

char name [6]={'d','o','g','a','n','\0'}; //bu 0 değerini biz vermeyiz ama bilgisayar kendiliğinden sonlandırıcı karakter olarak ekler

char calisanlar[4][10]={"Dogan","Dorukan","Buran","Hüseyin"} //burada 4 işcinin işimlerini yazdırdık char dizisi yardımı ile 4 işci sayısıdır 10 işe işçilerin işim uzunluklarının boyutudur

puts();

Printf gibi ekrana yazı yazdırma fonksiyonudur,printf den tek farkı yazıyı yazdıktan sonra ir satır imleci aşağı kaydırmasıdır.<stdio.h> kütüphanesinde yer alır.

gets();

Bu fonksiyon c dilinde <stdio.h> kütüphanesinde yer alır.Scanf gibi işlemi vardır ama scanf'den farkı scanf boşluk görene kadar değeri kullanıcıdan alır,gets(); fonksiyonu ise satır bitene kadar devam eder.

scanf("%s",&name);
gets(name);

8.1.Bazı Katar Fonksiyonları <string.h>:

Bu fonksiyonlar standart C'de iki katarı karşılaştırmak, bir katarın içeriğini diğerine kopyalamak ve katarın uzunluğunu bulmak vb işlemler için tanımlı fonksiyonlardır. Bu ve benzeri fonksiyonlar kullanılırken string.h kütüphanesi programın başına ilave edilmelidir. String.h kütüphanesi fonksiyonları

Fonksiyon	Açıklama	Kullanımı
int strcmp(char str1,char	str1 ve str2 yi karşlaştırır.	if(strcmp(str1,str2)=0)
str2);	Eşitse 0, str1 büyükse 0'dan	//aynısıdır
	büyük bir değer aksi halde	if(strcmp(str1,str2)>0) //str1

	0'dan küçük bir değer	karakterinin uzunluğu str2 den
	göderir.	büyüktür
		if(strcmp(str1,str2)<0)//str2
		karakterinin uzunluğu str1 den
		büyüktür.
strcpy	Boş bir string dizisine	strcpy(name,truename);
	Diğer diziyi kopyalar.	
strcat	2 değişkeni 1 değişkene ekler	strcat(name," "); //bosluk
		karakteri
		strcat(name,surname);
strrev();	İstenen stringi ters çevirir.	strrev(name);
strlen();	İstenen stringin uzunluğunu	strlen(name);
	belli eder.	
strchr	Birinci değişkenin ikinçi	strchr(name,surname);
	değişken içindeki konumunu	
	belirler. Yoksa null döndürülür.	
strstr	1.değişken katarının 2.değişken	strstr(name,surname);
	içerisindeki ilk karşılaştığı yeri	
	verir.	
strlwr	İşaret edilen katarın bütün	strlwr(name);
	karakterlerini küçük harfe	
	çevirir.	
strupr	İşaret edilen katarın bütün	strupr(name);
	karakterlerini büyük harfe	
	çevirir.	

8_1_ornek.c)Kullanıcı id,sifre tanimli klavyeden girilen değerle karşılaştıran ve eğer doğru ise anne kizlik soyadini soran eğer oda doğru ise şifre değişikliği yapmasını sağlayan şifre değiştirme panelini yapınız ve yenisifreyi tanimli sifreye kopyalayınız.

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
int main()
{
         printf("Sifremi degistir paneline hosgeldiniz=\n");
         char tanimliid[20]="dogan06"; //tanimli id
         char tanimlisifre[20]="dogan0658"; //tanimli sifre
         int hak; //3 giriste sistem kapamacak onun için hak
         char kizliksoyadi[10]="CAN"; //sifre ve id dogru ise kullanılacak
         char isim[10]="DOGAN"; //tanımlı kullanıcı ismi
```

```
char merhaba[10]="MERHABA"; //merhaba mesaji
         char yenisifre[10]; //degisterecegimiz sifrenin tutulacagi yer
         while(hak<3){
         char kullaniciid[20]; //giris için kullanici id
         char sifre[20]; //giris için sifre
         printf("Kullanıcı adını giriniz=");
         scanf("%s",&kullaniciid);
         printf("Sifrenizi giriniz=");
         scanf("%s",&sifre);
         strlwr(kullaniciid); //girilen kullanici id kücük harfe cevirdik
         strlwr(sifre); //girilen sifreyi kücük harfe cevirdik
         if(strcmp(tanimliid,kullaniciid)==0 && strcmp(tanimlisifre,sifre)==0){ //tanimli olan id girilen id ve
girilen sifre tanimli sifreyi karşılaştırdık
                  printf("Basarili giris=\n"); //dogru ise basarili bir giristir
printf("%s hosgeldiniz=\n",strcat(merhaba, isim)); //kullanicinin ismini mesajimizla birlikte yazdırdık
                  char oncekisoyadi[10]; //soyad girisi için
                  printf("Anne kizlik soyadinin uzunlugu=%d bunu dogru sekilde giriniz=\n",strlen(kizliksoyadi));
//tanimli olan kızlık soyadının uzunlugunu gösterdik
                  scanf("%s",&oncekisoyadi);
                  strupr(oncekisoyadi); //kullanıcıdan aldıgımız kızlık soyadı degiskenini büyük harfle yazdırdık
                  if(strcmp(kizliksoyadi,oncekisoyadi)==0) //eger tanimli kizlik soyadi ve girilen soyad aynı ise
                          printf("Yeni sifrenizi giriniz"); //yeni sifre paneline gectik
                          scanf("%s",&yenisifre);
                          printf("\nYeni sifreniz tanimlanmistir=%s\n",strcpy(tanimlisifre,yenisifre)); //yeni
sifreyi tanimli sifremize kopyaladik
                  }
                  else
                          hak++;
                          printf("Hatali soyadi girisi,kalan hak=%d\n",3-hak);
         }while(hak==3):
         printf("Hatali kizlik soyadi girisi\n");
}
         else
         {
                  hak++;
                  printf("Hatali giris kalan hakkiniz=%d\n",3-hak);
         }
         printf("Cikis yapilmistir");
8_2_ornek.c)Girilen bir metinde secime göre kelime aramasi yapan,harf aramasi yapan
baştan ve sondan ,metni ters ceviren ve belirlenen tuşa başıldığında programı kapatan
programı yazınız.
#include <stdio.h>
#include <string.h>
int main()
         char metin[53],cumle[23];
  char *sonuclar; //girilen kelimenin bulundugu yeri işaret etmek için kullandık
  int secim; //secim yapmak için
  char *bas, *son; //bas son karakterlerinin tutuldugu yeri işaret etmek için tanımladik
```

```
char basi, sonu; //bas ve sondaki aratmak istedigimiz harf girisi için
  printf("Aratmak istediginiz metni giriniz=");
  gets(metin); //bosluk karakterini de dahil ederek metini almak için
  printf("\nKelime aramasi icin=1\nHarf aramak icin=2\nTers cevirmek icin=3\nCikmak icin:4 basiniz=");
  scanf("%d",&secim);
  switch(secim)
  {
          case 1: //secim 1 se kelime araması
                 printf("Aramak istediginiz kelimeyi giriniz=");
                 scanf("%s",&cumle);
                 sonuclar=strstr(metin,cumle); //aranan metin ve arayan kelime degiskenleri
                 printf("Aranan kelime=%s\n",sonuclar);
                 break;
                 case 2:
                          printf("\nAratmak istediginiz harf bas icin");
                          scanf(" %c",&basi);
                          bas=strchr(metin,basi); //aranan metin ve kelimenin basindan itibaren aranan
karakter
                          printf("\nAranan bastan basliyarak pozisyon=%d\n",bas-metin+1);
                          printf("\nAratmak istediginiz harf sondan bakmak icin");
                          scanf(" %c",&sonu);
                          son=strrchr(metin,sonu); //right sagdan baslıyarak ara anlamına gelir bunun için cift r
kullandik kelimenin sonundan itibaren
                          printf("Aranan sondan basliyarak pozisyon=%d\n",son-metin+1);
                          break;
                 case 3:
                          printf("Metin ters cevirilecek\n");
                          printf("\n%s",strrev(metin)); //metni ters cevirme için gerekli fonksiyon
                          break;
                 case 4:
                          printf("Cikis secildi\n"); //cikis islemi secildiğini söyler
                          break;
                 default:
                          printf("Tekrar secim yapiniz\n"); //4 secimden biri degilse dondü döner
}while(secim!=4); //4 e basılmadıgı sürece döner
        printf("Program kapatildi"); //basilirsa döngü durur program kapanir
        return 0;
}
```

9.Matematik İşlemler

Matematiksel fonksiyonları matematik işlemlerini daha kolay bir şekilde yapmamıza olanak sağlar.Bu fonksiyonları program içinde kullanmak için #include <math.h> kütüphanesini eklemeliyiz.Math.h kütüphanesi fonksiyonları bkz.

Fonksiyon Bildirimi	Açıklama	Kullanımı	Sonuçu
int abs(int x);	X tam sayısı eğer negatif bir tam sayı ise bu sayıyı pozitife çevirir yani mutlak değer işlemidir	abs(-5);	5
float fabs(float x);	X gerçel sayısının mutlak değerini hesaplar.	fabs(-5.1);	5.10000
float sqrt(x);	Karekökünü hesaplar	sqrt(6);	36
int floor(float x);	X'i x den küçük olan en yakın tamsayıya gönderir.	abs(-0.5);	-1
int ceil(float x);	X'i x den büyük olan en yakın tamsayıya gönderir.	ceil(-0.5);	0
float pow(x,y);	X ^y değerini hesaplar	pow(5,3);	125
float log(float x);	Pozitif x sayısının doğal logaritmasını hesaplar ln(x);	log(5.0);	1.6094379
float log10(float x);	Pozitif x sayısının 10 tabanındaki logaritmasını hesaplar.	log10(5.0);	0.69897

float sin(float x);	Radyan cinsinden girilen x sayısının sinüs değerini hesaplar.	sin(6.0);	0.104528
float cos(float x);	Radyan cinsinden girilen x sayısının kosinüs değerini hesaplar.	cos(8.0);	0.990268
float tan(float x);	Radyan cinsinden girilen x sayının tanjant değerini hesaplar.	tan(5.0);	0.0874886
float asin(float x);	Sinüs değeri x olan açıyı gönderir.Açı – pi/2 ile pi/2 arasındadır.	asin(0.5);	0.523599
float acos(float x);	Cosinüs değeri x olan açıyı gönderir.Açı -pi/2 ile pi/2 arasındadır.	acos(0.5);	1.047198
float atan(float x);	Tanjant değeri x olan açıyı gönderir.Açı – pi/2 ile pi/2 arasındadır	atan(0.5);	0.463648

9_1_ornek.c) Matematik kütüphanesi kullanılarak istenen işlemleri secim doğrultusunda yaptıran programı yazınız.Secimler; Mutlak deger,karekok hesabi icin,üssünü alma,ln alma,10 tabanında log,sinus hesaplama,cosinus hesaplama,tanjant hesaplama,cotanjant hesaplama gibi işlemler yapan.

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
int main()
{
    int sayi,sayi2;
    printf("Matematik kütüphanesi islemlerine hoşgeldiniz\n");
    int secim;
    do //döngü kurduk çünkü birden fazla işlem yaptırmak istenebilir
    {
        printf("Islem yaptırmak istediginiz sayiyi giriniz=");
        scanf("%d",&sayi);
        printf("\nSecim yapiniz\nMutlak deger=1\nKarekok hesabi icin=2\nUstunu alma=3\n Ln alma=4\n10
tabaninda log=5\nSinus hesaplama=6\nCosinus hesaplama=7\nTanjant hesaplama=8\nCotanjant
hesaplama=9\nCikmak icin=0 basiniz=");
        scanf("%d",&secim);
        switch(secim)
    }
}
```

```
case 1:
                                   printf("Sayinin mutlak degeri=%d\n",abs(sayi));
                          case 2:
           printf("Sayinin karekok degeri=%0.2f\n",sqrt(sayi)); //değerleri ekrana yazdırırken float kullandik
cünkü bu fonksiyonlar float deger döndürür
                                   break;
                          case 3:
                                   printf("Sayiyi giriniz=");
                                   scanf("%d",&sayi2);
                                   printf("Ussunu alma =%0.2f\n",pow(sayi,sayi2));
                                   break;
                          case 4:
                                   printf("Ln sonucu=%0.2f\n",log(sayi));
                                   break;
                          case 5:
                                   printf("Logaritma sonucu 10 tabaninda=%0.2f\n",log10(sayi));
                                   break;
                          case 6:
                                   printf("Sinus hesaplama=%0.2f\n",sin(sayi));
                                   break;
                          case 7:
                                   printf("Cosinus hesaplama=%0.2f\n",cos(sayi));
                                   break;
                          case 8:
                                   printf("Tanjan hesaplama=%0.2f\n",tan(sayi));
                          case 9:
                                   printf("Cotanjant hesaplama =%0.2f\n",1/tan(sayi));
                                   break;
                          case 0:
                                   printf("Cikis islemi secildi\n");
                                   break;
                          default:
                                   printf("Hatali islem denemesi tekrar deneyiniz");
}while(secim!=0); //0 a başılmadığı sürece döngü devam etsin.
        printf("Islemler tamamlanmistir kapatildi");
9_2_ornek.c)Matematik fonksiyonları ve normal bir fonksiyon kullanarak sayı yuvarlama
işlemini yapan programı yazınız.
#include <stdio.h>
#include <math.h>
float sayiyuvarlama(float sayi1);
int main()
        float sayi1;
        printf("Ondalikli sayiyi giriniz=");
        scanf("%f",&sayi1);
        sayiyuvarlama(sayi1); //fonksiyona girilen sayiyi girip döndürdük işlemi
float sayiyuvarlama(float sayi) //float bir fonksiyon oluşturduk çünkü sayimiz float ve geri döndürülecek sonuç
değeride floattır.
```

10. Yapılar, Structures Deyimi

Aralarında mantıksal bir ilişki bulunan farklı türden bilgiler "yapılar (structures)" içerisinde mantıksal bir bütün olarak ifade edilir. Yapılar diziler gibi bellekte sürekli kalır. Bir yapı içerisindeki elemanlara üye (member) denir. Üyelerin herbiri farklı veri tipine sahip olabilir. C, kullanıcının kendi veri tipini tanımlamasına müsaade eder bu olay aracılığıyla.

Kullanımı:

```
typedef struct etkiket_adi{
degisken türü degisken_ismi; //char baslik[50];
degisken türü degisken_ismi; //int kitap_no;
}etiket_adi;
```

Typedef deyimi kullanmadaki amaç:Çünkü kullandığımız bu yapıda değişken tanımlamak için tekrar struct deyimine ihtiyaçımız olmicak.

Structırların üyelerini ana main blogunda tanımlarken etiketten sonra kaçıncı üye olduğunu belli ederek bir tanımlama yapılır.

```
etiket_adi member1;
```

Pointer tanımlamada ise;

```
etiket_adi *member2;
```

Pointer tanımladığımız bir structırda malloc fonksiyonunu kullanıp bellekte yer açmalıyız. member2 =(etiket_adi*)malloc(sizeof(etiket_adi));

Her üye için bunu yapmalıyız malloc ile hafızada yer açmalıyız.

Normal tanimli structıra klavyeden değer girmek ve ekrana yazdırmak;

```
scanf("%d",&member1.kitap no); //klavyeden kullanıcı girisi.
```

printf("%d",member1.kitap no); // ve bu kullanıcının girdiği değeri ekrana yazdırmak.

Pointerlarda üyeye değer girmek ve ekrana yazdırmak;

```
scanf("%d",&member2->kitap_no);
printf("%d",member2->kitap_no)
```

shallow copy: Sadece adreslerin kopyalandığını ifade eder.

deep copy:Sadece adresleri değil aynı zamanda içindeki bilgilerin de kopyalandıklarını ifade eder.

Arasındaki fark: Temel olarak yeni veya malloc tarafından yapılan ve bir üye işaretçisi ile gösterilen her şeyin deep copy kopya için ayrı olarak tahsis edilmesi gerekir.

Bit Alanı: (Bit Field):

Bit –alanı (bit field) bellekte bir tamsayı için ayrılan alanın belli bir kısmındaki bir ya da daha fazla yan yaba bit'ten oluşur.Bir bit alanı yalnızca int,signed int ya da unsigned int olarak bildirilebilir.Int olarak bildirildiğinde derleyiciye bağlı olarak signed ya da unsigned olabilir.Dolayısıyla programların taşınabilir olması için signed ya da unsigned olduğu belirtilmelidir.

```
Kullanımı:
struct etiket_adi{
unsigned alan_ismi:genislik;
}etiket_adi;
```

Structırların Fonksiyonlarla Kullanımı:

```
Main blogu içinde fonksiyona gonderilmek istenen üye member belirtilir.

Gonderme islemi
Fonksiyon_ismi(member1);
Fonksiyon tanimlama yapılırken;
void fonksiyon_ismi(tag member1); //void tipinde structırın degeri döndürülür {
  kod blokları;
}
void fonksiyon_ismi(tag * member 2); //burada pointer tipli bir üye aldık
{
  kod blokları;
}
Belgenin Bası
```

10_1_ornek.c)Bir alışveriş merkezinde tanımlı fırcanın geliş fiyatı 5 ve satis fiyatı 10 TL'dir,kalemin ise geliş fiyatı 2 ve satis fiyatı 5 TL'dir.Bu alışveriş merkezindeki ürünleri tanımlayıp ekrana yazdıran programın fonksiyonunu yazınız ikinci üründe pointer kullanınız.

```
#include <stdio.h>
#include <string.h> //memcpy fonksiyonu bu kütüphanede bulunur
#include <stdlib.h> //malloc fonksiyonu bu kütüphanede bulunur
typedef struct urun
        char urun_adi[50];
        int gelis_fiyati;
        int satis_fiyati;
}urun;
void goster urun( urun urun1);
void goster urun2(urun *urun2);
int main()
{
        urun urun1;
        memcpy(urun1.urun_adi, "Firca", 50); //bellege tanimli ürünü kopyaladık
        urun1.gelis_fiyati=5; //normal bir tanımlama olduğu için . kullandık
        urun1.satis fivati=10;
        goster_urun(urun1); //urunumuzu gostermek için fonksiyona gönderdik.
        urun *urun2; //2.ürünümüzü tanımladık
        urun2=(urun*)malloc(sizeof(urun)); //hafızada ikinci ürüne yer açtık
        memcpy(urun2->urun_adi,"Kalem",50);
        urun2->gelis_fiyati=2;
        urun2->satis fiyati=5;
        goster_urun2(urun2); //ikinci ürünümüzü fonksiyona döndürdük
        return 0;
void goster urun(urun urun1) //ürün1 in gosterildiği fonksiyon
        printf("Tanimli Urun bilgisi\n");
        printf("Urun isim=%s\n",urun1.urun adi);
        printf("Urun gelis fiyati=%d\n",urun1.gelis fiyati);
        printf("Urun satis fiyati=%d\n",urun1.satis_fiyati);
void goster urun2(urun *urun2) //ürün2 nin gösterildiği fonksiyon member ismini pointer olarak
tanımladığımız için işaretçi koyduk
        printf("Tanimli Urun bilgisi\n");
        printf("Urun isim=%s\n",urun2->urun adi); //ürünleri ekranda yazdırmak için -> bunu kullandık çünkü
üyemiz pointer.
        printf("Urun gelis fiyati=%d\n",urun2->gelis fiyati);
        printf("Urun satis fiyati=%d\n",urun2->satis_fiyati);
10_2_ornek.c)Şirkette çalışan 2 kişinin adı ve soyadını,mevkisini,maaşını kullanıcıdan alan
ve ekrana yazdıran programı yapınız.
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
typedef struct isci{ //structımızı tanımladık
```

```
char namesurname[20];
        char mevki[20];
        int maaas;
}isci;
int main()
        isci isci1; //sınıf açtık normal
        isci *isci2;
        isci2=(isci*)malloc(sizeof(isci)); //hafızada isci2 ye yer ayırdık
        printf("Iscinin ad soyadi giriniz=\n");
        gets(isci1.namesurname); //sınıfa isim soyisim mevki maas ekledik
        printf("Iscinin mevkisi=\n");
        gets(isci1.mevki);
        printf("Iscinin maasi=\n");
        scanf("%d",&isci1.maaas);
        printf("2.Iscinin ad soyadi giriniz=\n");
        fflush(stdin); //tamponu temizlemek için kullandım çünkü gets ile aldığım namesurname değerini
görmeden mevki bölümüne geciyordu.
        gets(&isci2->namesurname); //2.iscimize namesurname değerini arada boşluk olmadan almak için
kullandık.Pointer olduğu için başına &koyduk
        printf("2.Iscinin mevkisi=\n");
        scanf("%s",&isci2->mevki);
        printf("2.Iscinin maasi=\n");
        scanf("%d",&isci2->maaas);
        printf("\nTanimli isci adi ve soyadi=%s",isci1.namesurname); //bu verileri ekrana yazdırdık
        printf("\n Tanimli isci mevkisi=%s",isci1.mevki);
        printf("\n Tanimli isci maasi=%d",isci1.maaas);
        printf("\nTanimli isci adi ve soyadi=%s",&isci2->namesurname); //bu verileri ekrana yazdırdık pointer
oldugu için ekrana yazdırmada -> kullandik
        printf("\n Tanimli isci mevkisi=%s",isci2->mevki);
        printf("\n Tanimli isci maasi=%d",isci2->maaas);
        return 0;
10 3 ornek.c) Fenerbahce futbol takiminin oyuncularini ve oynadiği mevkileri kullanıcıdan
alan programi yaziniz.
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#define takim 11 //futbol takimi 11 kisi olduğu için girişte tanımladık
typedef struct futbolcu{
        char name[50];
        char mevki[50];
}futbolcu;
typedef struct fenerbahce{
        futbolcu *futbolcular;
        int savi;
}fenerbahce;
void futbolcu ekle(futbolcu *player);
void futbolcu goster(fenerbahce *player);
int main()
{
        fenerbahce *fenerbahcem;
        fenerbahcem=(fenerbahce*)malloc(sizeof(fenerbahce)*takim); //takimin boyutunu futbolcu sayısı ile
carpilmasi kadar da bir yer ayırdık
  fenerbahcem->sayi=takim; //fenerbahce takimina takimin mevcudunu işaretledik
  fenerbahcem->futbolcular=(futbolcu*)malloc(sizeof(futbolcu)*takim); //takimin futbolcu sayisi kadar
futbolculuk yer ayirdik
```

```
int i;
        for(i=0;i<takim;i++)
                 futbolcu_ekle(&(fenerbahcem->futbolcular[i])); //takimdaki futbolcular structırını
futbolcu ekleye gönderdik gerekli özelliklerin girilmesi için
        futbolcu_goster(fenerbahcem);
        return 0;
void futbolcum (futbolcu *players) //gelen her bir futbolcu structırını ekrana yazdırdık
        printf("Futbolcu bilgileri=\n");
        printf("Futbolcu adi ve soyadi=%s\n",players->name);
         printf("Futbolcu oynadigi mevki=%s\n",players->mevki);
void futbolcu goster(fenerbahce *player) //takimin işaretli futbolcularini gosterdik
        int i:
        for(i=0;i<player->sayi;i++)
                 futbolcum(&(player->futbolcular[i])); //playerda bulunan futbolcuları futbolcum
fonksiyonuna gönderdik
void futbolcu ekle(futbolcu*player) //işaretli futbolcuları playere işaretleyip gerekli futbocuları aldık
         printf("\nFenerbahce Futbol Takiminin futbolcularini ve özelliklerini giriniz:\n");
         printf("Futbolcu ismini giriniz=\n");
        fflush(stdin);
  gets(player->name);
  printf("Futbolcu hangi bolgede oynuyor\n");
  scanf("%s",&player->mevki);
10_4_ornek.c)Kullanıcı tarafından ismi girilen şirketin ne kadar ürün bilgisi gireceğini
belirleyen ve belirlenen ürünlerine göre geliş fiyatını ve satış fiyatını belirleyen ve fiyata
göre her ürünün kazançini hesaplayan programi yaziniz.
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
typedef struct urun //ürünün özelliklerinin tutulduğu structır
        char urunname[50];
        int gelis fiyati;
        int satis_fiyati;
}urun;
typedef struct sirket{ //sirkete girilen ürünler
        char sirketname[50]; //sirketin ismi tek seferlik giriş
         urun *urunler; //sirkete gelen ürünleri işaretlettik
        int sayi; //sirkette kaç tane ürün olacağı bilgisi
}sirket;
void urun_ekle(urun *urunum); //urun etiketli structırımızı urunum de işaretledik
void urunleri_goster(sirket *urunum); //sirketimize urunum adlı işaretciyi gönderdik
int main()
        int adet,i=0;
         printf("Kac adet urun girmek istersiniz=");
```

```
scanf("%d",&adet);
        sirket *sirketim; //sirketimiz structırına sirketimi tanımladık
        sirketim=(sirket*)malloc(sizeof(sirket)*adet); //sirketime girilen ürün adeti kadar yer ayırdık
        sirketim->sayi=adet; //sayi degiskenimize yolladik girilen ürün sayısını
        sirketim->urunler=(urun*)malloc(sizeof(urun)*adet); //ürünler structırımızdaki ürün özellikleri kadar
ver ayırdık ürünler e
         printf("Sirket ismini giriniz=");
        fflush(stdin); //pes pese string ifadelerde kullanıcıdan almak için
         gets(sirketim->sirketname);//sirketime sirketismini kullanicidan aldık
        for(i=0;i<adet;i++)
        {
                 urun_ekle(&(sirketim->urunler[i])); //sirketimin içinde bulunan urunler işaretcisini döngüye
soktuk her ürün girişi ve özellikleri için
        urunleri goster(sirketim);
        return 0;
void urun_goster(urun *malzemeler) //girilen her urun structırımızın ürün özelliğini malzemeler işaretcisiyle
ekrana yazdırdık
         printf("\nUrun bilgisi=");
         printf("\nUrun ismi=%s",malzemeler->urunname);
        printf("\nUrun gelis fiyati=%d TL",malzemeler->gelis fiyati);
        printf("\nUrun satis fiyati=%d TL",malzemeler->satis fiyati);
        printf("\nUrun kazanc=%d TL",((malzemeler->satis fiyati)-(malzemeler->gelis fiyati)));
}
void urunleri goster(sirket *urunum) //girilen ürünleri göstermek için
        int i;
        for(i=0;i<urunum->sayi;i++) //urunumun içinde kaç tane ürün varsa döngü o kadar dönecek
        {
                 urun goster(&(urunum->urunler[i])); //herbir ürün özelliği için urun goster fonksiyonuna
gittik
        }
void urun ekle(urun *urunum) //urun etiketli structırımızı urunum de işaretledik
         printf("Urun ismini giriniz\n");
        fflush(stdin);
        gets(urunum->urunname);
        printf("Urun gelis fiyati\n");
        scanf("%d",&urunum->gelis fiyati);
         printf("Urun satis fiyati\n");
        scanf("%d",&urunum->satis_fiyati);
10_5_ornek.c)Bit alanını gösteren programı yazınız.
#include <stdio.h>
struct Bitalani
         unsigned alan1:1,alan2:1; //işaretsiz tam sayı olarak alanlarımızı tanimladik
}bitdeger;
int main()
         bitdeger.alan1=1; //alanımıza 0 ya da 1 koyduk
         bitdeger.alan2=0;
```

```
printf("Bit degeri alan1=%c\n",bitdeger.alan1?'1':'0'); //bit değerinin alanındaki değer 1 veya 0 mı
diye sorguladık
        printf("Bit degeri alan2=%c\n",bitdeger.alan2 ? '1':'0');
        return 0;}
10_6_ornek.c)Kullanicinin girdiği işçilere yine kullanıcının istediği kadar zam yapan
programı yazınız. Ne kadar işçi girilmesinede kullanıcı karar versin.
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
typedef struct isci{
        char namesurname[50];
        char isi[50];
        int maasi;
        int zam;
}isci;
typedef struct sirket{
        isci *isciler;
        int sayi;
        int zam;
}sirket;
void iscileri_goster(sirket *workers);
void isci_ekle(isci *workers);
int main()
{
        int i;
        int n,zam;
        printf("Ne kadar calisaniniz var=");
        scanf("%d",&n);
        sirket *sirketim;
        sirketim=(sirket*)malloc(sizeof(sirket)*n); //sirkete sirketteki isci sayısı kadar yer aç
        sirketim->sayi=n;
        sirketim->isciler=(isci*)malloc(sizeof(isci)*n); //şirketimde bulunan işciler işaretcisine isci sayisi ve
isci özelliklerinin bulunduğu structır kadar yer aç
        for(i=0;i<n;i++)
        {
                 isci_ekle(&(sirketim->isciler[i]));
        iscileri_goster(sirketim);
void isci_goster(isci *iscim) //her iscimizin özelliklerini gösterdik
         printf("\nlsci bilgileri=\n");
         printf("Isci adi ve soyadi=%s\n",iscim->namesurname);
        printf("Iscinin isi=%s\n",iscim->isi);
        printf("Iscinin eski maasi=%d\n",iscim->maasi);
        printf("Iscinin guncel maasi=%d\n",(iscim->maasi)+(iscim->zam)); //işcinin eski maasi ve eklenen
zamı koyarak güncel maasi uyguladık
void iscileri_goster(sirket *workers) //şirkette bulunan işcileri ekrana yazdırdık
        for(i=0;i<workers->sayi;i++) //isci sayisi kadar döngüyü döndürdük ve
                 isci_goster(&(workers->isciler[i])); //sirkette bulunan iscilerimizin bilgilerini isci göster
fonksiyonunda gösterdik
```

```
}

void isci_ekle(isci *workers) //isci structırımızı işaretleyip her işçi için özelliklerini girdik

{
    printf("\nlsci ad ve soyadi giriniz=");
    fflush(stdin); //isci ad ve soyadi giriniz den sonra yaptıği iş bölümüne geçmesin diye fflush(stdin)
kullandık
    gets(workers->namesurname);
    printf("\nYaptigi is\n");
    scanf("%s",&workers->isi);
    printf("\nlscinin maasi=");
    scanf("%d",&workers->maasi);
    printf("\n lsciye yapilacak zam=");
    scanf("%d",&workers->zam);
}
```

11.Dosya Yönetimi

Verileri uzun süreli saklamak için dosyalama işlemleri yapılır.Dosyalama yapıları 2 ye ayrılır.

- 1. Metin(text)
- 2. Binary(ikili)

Bu dosya türlerinden herhangi biri açılırken belirtilebilir.Metin(text) dosyaları için,fopen("t"); İkili binary dosyaları için fopen("b"); kullanılır.

C'dilinde standart bir dosya tipi tanımlanmamıştır ancak "stdio.h" başlık dosyası içerisinde FILE yapısal veri tipi tanımlanmıştır.

Bir dosyalama işlemli programı çalıştırdığımız zaman standart metin akışlarını otomatik olarak açar. Bu metin akışları yoluyla, program bilgisayara bağlı aygıtlara (klavye, ekran, yazıcı gibi) tıpkı bir dosya gibi erişebilir:

Standart Akışlar	Görevi
Stdin:	Klavyeden veri okur.
Stdout:	Verileri ekrana yollar.
Stderr:	Verileri ekrana yollar.
Stdaux:	Seri porttan veri alışverişi yapar.
Stdprn:	Verileri yazıcıya yollar.

Kullanımı:

FILE *dosya_adi; //istenilen dosya_adi dir.

Dosya Açma modları:

Açılış Modu	İşlem Türü	
r	Salt okunur (read only). Dosyanın	
	açılabilmesi için önceden oluştrulmuş olması	
	gerekir. Bu modda açılmş olan bir dosyaya	
	yazma yapılamaz.	
W	Yalnızca yazma (write only). Dosya diskte	
	kayıtlı olsun veya olamsın dosya yeniden	
	oluşturulur. Bu modda açılmış olan bir	
	dosyadan okuma yapılamaz.	

a	Ekleme (append). Kayıtlı bir dosyanın
	sonuna veri eklemek için açılır. Bu modda
	açılmış olan bir dosyadan okuma yapılamaz.
r+	Okuma ve yazma. Bu modda açılmış olan bir
	dosyanın daha önce varolması gerekir
w+	Okuma ve yazma. Bu modda açılmış olan bir
	dosya var olsun veya olmasın dosya yeniden
	oluşturulur.
a+	Okuma ve yazma. Kayıtlı bir dosyanın
	sonuna veri eklemek için açılır.
rb	Binary ikili dosyanın okuma için açılması.
wb	Binary (ikili) dosyanın veri ekleme için
	açılması.
ab	Binary (ikili) dosyanın veri ekleme için
	açılması.
w+b	Binary (ikili) dosyayı okuma/yazma için.
a+b	Binary ikili dosyaya okuma/yazma için
	ekleme yapılması.

Bu modlar fopen(); komutu ile tırnak içinde kullanılır.

yaz=fopen("deneme.txt","w"); //açılmış bir dosyaya yazma işlemi için yalnızca.

Dosyalama Fonksiyonları: Belgenin Başı

Fonksiyon	Görevi
fopen()	Dosya oluşturur, açar
fclose()	Dosyayı kapatır
putc()	Dosyaya bir karakter yazar
getc()	Dosyadan bir karakter okur
feof()	Dosya sonuna gelindiğini sorgular
fprintf()	Dosyaya formatlı veri yazar
fscanf()	Dosyadan formatlı veri okur
fputs()	Dosyaya katar yazar
fgets()	Dosyadan katar okur

fwrite()	Dosyaya dizi yazar
fread()	Dosyadan dizi okur
Fseek()	Bir dosyadaki belirli bir byte'ı bulur.
ferror()	Bir hata durumunda doğru bir değer verir.
rewind()	Dosya aktif konumunu başa alır
remove()	Dosyayı siler.
fflush()	Tampon belleği siler.

Binary Dosya Fonksiyonları: Belgenin Başı

Fonksiyon	Görevi	Kullanımı
filelength();	Dosyanın uzunluğunu	long filelength(int dosyano)
	byte olarak	
	verir.#include <io.h></io.h>	
	kütüphanesi	
	eklenmelidir.	
fileno();	Belirtilen ve açık olan	int fileno(FILE *dosya_adi);
	dosyanın numarasını	
	verir.	
fseek();	Dosyada istenen	int fseek(FILE *dosya,başlangıç,başlama
	kayda konumlanmak	pozisyonu);
	için kullanılır.	
ftell();	O anda üzerinde	long ftell(file *dosya);
	bulunan kayıt	
	pozisyonunun	
	değerini byte olarak	
	verir.	
rewind();	Dosya başlangıcına	void rewind(FILE *dosya_adi);
	konumlanmak için	
	kullanılır.	
fwrite();	Dosyalara bilgileri	fwrite(kayit_değişkeni,kayıt_uzunluğu,sayi,dosya);
	yazdırmak için	
	Dosyada okuma	fread(&kayit_degiskeni,kayit_uzunluğu,sayi,dosya);

```
işlemini
fread(); yapar.Dosyanın
sonuna gelinmesi
durumunda feof()
fonksiyonu sıfırdan
farklı bir değer
dönderir.
```

Metin Ve Binary Dosya Farkları:

- İkili dosyalarda veriler bellekteki gösterim biçimleriyle saklanırlar. Yani, örneğin int veri türündeki bir tamsayı ASCII koduna çevirilmeden bellekte saklandığı gibi iki byte'lık bir veri olarak dosyaya yazılır.
- İkili dosyaların içeriği ekranda okunamaz ve editör yardımıyla yaratılamaz. İkili dosyalar ancak programlar tarafından yaratılırlar ve yine ancak programlar tarafından okunurlar.
- Metin dosyalarında veriler ASCII koduna çevirilip saklandığı için, her okuma işleminde her verinin gösteriminin ASCII kodundan veri türünün bellekteki gösterim biçimine çevirilmesi için zaman harcamak gerekir. Aynı şekilde bir veriyi metin dosyasına yazarken de bellekteki gösterim biçiminden ASCII koduna çevrilmesi için zaman harcanır. (Bu çevirimler scanf ve printf gibi işlevler tarafından yapılır).
- ikili dosyalarla girdi çıktı yaparken bu çevirim için ayrıca bir zaman harcamaya gerek yoktur.

Belgenin Başı

11_1_ornek.c)Kullanıcının girdiği karakteri dosyaya yazdıran c kodunu yazınız.
#include <stdio.h>
#include <string.h>
int main()
{

FILE *dosya1 = fopen("karakter.txt","a");
 char ch;
 printf("Hangi karakteri yazmak istersiniz\n");
 scanf("%c",&ch);
 if (dosya1== NULL)

```
{
               printf("Boyle bir dosya bulunamadi");
       }
       else
       {
               printf("Dosya olusturuldu icine yazilacak karakter\t%c\n",ch);
               fputc(ch,dosya1); //dosyaya karakteri koy
       }
               printf("\nDosya yazimi basarili");
               return 0;
}
Belgenin Başı
11 2 ornek.c)Txt dosyasına kullanıcının girdiği kelimeyi yazdıran kodu yazınız.
#include <stdio.h>
#include <string.h>
int main()
{
       FILE *dosya1 = fopen("kelime.txt","a");
       char kelime[23];
       int i;
       printf("Hangi keliemeyi ekrana yazdirmak istersiniz=");
       gets(kelime);
       if (dosya1== NULL)
               printf("Boyle bir dosya bulunamadi");
       }
       else
       {
               for(i=0;i<strlen(kelime);i++)</pre>
               {
               printf("Dosya olusturuldu icine yazilacak karakter\t%c\n",kelime[i]);
               fputc(kelime[i],dosya1);
               }
       }
```

```
printf("\nDosya yazimi basarili");
              return 0;
}
Belgenin Başı
11 3 ornek.c)Bir önceki örnekte yaptığımız txt dosyasından kullanıcının istediği harfi
arayan ve kaç tane olduğunu yazdıran kodu yazınız.
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
int main()
{
       FILE *dosya1;
       char ara[10];
       int sayac=0;
       dosya1=fopen("yaz.txt","r"); //dosya açma islemi istenen konuma
       if (dosya1 == NULL) // dosya bossa buraya gidicek
       {
              puts("Dosya açılmıyor");
              getch();
              exit(0);
       }
       else{
              printf("Aramak istediginiz karakteri giriniz\n");
              scanf("%s",&ara);
              while(!feof(dosya1)) //dosya sonu gelene kadar devam et
              {
                     if(strcmp(ara,(fscanf(dosya1)))=0)
                     sayac++;
               }
       }
              printf("\n%c tane harf bulundu metinde=%d",ara,sayac);
       fclose(dosya1);
       return 0;
}
```

11_4_ornek.c)Kullanıcıdan alınan isim soyisim bilgisini dosyaya yazdırmak ve her dosya açıldığında üstüne ekleyen programı yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
int main()
{
       char namesurname[50],ch[50];
       fopen("isimsoyisims.txt","r");
       printf("Isim ve soyisim bilgisi giriniz\n");
       gets(namesurname);
       FILE *dosya1,*dosya2;
       if (dosya1 == NULL) // dosya bossa buraya gidicek
       {
              puts("Dosya açılmıyor");
              getch();
              exit(0);
       }
       else
       {
              fgets(ch,50,dosya1);
              printf("Giris kaydi=%s\n",ch);
       }
       fopen("isimsoyisim.txt","a+");
              if (dosya2 == NULL) // dosya bossa buraya gidicek
       {
              puts("Dosya açılmıyor");
              getch();
              exit(0);
       }
       else
       {
              fputs(namesurname,dosya2);
```

```
printf("Kayitli isim soyisim=%s",namesurname);
       }
       return 0;
}
Belgenin Başı
11 5 ornek.c)Kullanicinin girdiği sayinin faktoriyelini alıp dosyaya yazdırıp sonucunu
ekrana yazdiran programi yaziniz.
#include <stdio.h>
int main()
{
       FILE *dosya2=fopen("faktoriyelbulma.txt", "a");
       int i,j=1;
       int random;
       int toplam=1;
       printf("Sayiyi giriniz=");
       scanf("%d",&i);
       random=i;
       for(i;i>j;i--)
       {
              toplam*=i;
       fprintf(dosya2,"\n%d Sayinin faktoriyeli %d",random,toplam); //yazılacak dosyayı
belirttik
       fclose(dosya2);
       return 0;
}
11_6_ornek.c)Carpim tablosunu dosyaya yazdıran programı yazınız.
#include <stdio.h>
int main()
{
       FILE *dosya1=fopen("carpimtablosu.txt","w");
       int i,j;
```

```
for(i=1;i<=10;i++)
       {
              printf("\n");
              for(j=1;j<=10;j++)
              {
                      fprintf(dosya1,"%d x %d =%d\n",i,j,i*j);
               }
       }
       fclose(dosya1);
11_7_ornek.c)Bir market otomasyonunda kullanıcının girdiği ürünleri ;barkod no (%1000 ve
100 arasında rastgele bir değer ),ürün adı ,ürün kategorisi,ürün fiyatını özellikleri ile dosyaya
ekleyip dosyadan ürünleri listeleyen ve kullanıcının istediği kadar ürünü fiyatlandıran
kodu yazınız kodu yazarken herbir işlem için fonksiyon kullanınız.
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <time.h>
#include <stdlib.h>
typedef struct urun
{
       int barkod;
       char urun_name[50];
       char kategori[20];
       int fiyat;
}urun;
void urun_ekle(urun *urunler);
void urun_dosyala(urun urunler);
void urun_listele(void);
void urun_satinal(void);
int main()
{
       int birim:
```

```
int secenek;
       int barkodum;
       struct urun *marketim;
       int i=1;
       do{
       printf("Secim yapiniz\nUrun ekleme=1\nUrun listeleme=2\nUrun satin
alma=3\nCikmak icin=0\n");
       scanf("%d",&secenek);
       switch(secenek)
              case 1:
                     marketim=(urun*)malloc(sizeof(urun));
                     urun_ekle(&marketim[0]);
                     urun_dosyala(marketim[0]);
                     break;
              case 2:
                     urun_listele();
                     break;
              case 3:
                     urun_satinal();
                     break;
       }
}while(secenek!=0);
printf("Otomasyon kapatildi iyi gunler");
return 0;
void urun_ekle(urun *urunler)
{
       printf("Urun bilgisi giriniz\n");
       srand(time(NULL)); //program çalıştırıldığı zaman rastgele atamak için
       urunler->barkod=rand()%1000+100; //zaman rastgele oluduğu için 1000 ve 100
arasında rastgele bir atama yapar
       printf("Urun ismini giriniz=\n");
       fflush(stdin);
```

```
gets(urunler->urun_name);
       printf("Urun kategori bilgisi giriniz\n");
       scanf("%s",&urunler->kategori);
       printf("Urun fiyatini giriniz=\n");
       scanf("%d",&urunler->fiyat);
}
void urun dosyala(urun ekle) //burada dosyaya ürün ekleme işlemi yapıyoruz
{
       FILE *ekleme;
       if((ekleme=fopen("marketim.dat","ab"))==NULL)
       {
              printf("Boyle bir dosya oluşturulamadi");
       }
       else
       {
              fwrite(&ekle,sizeof(struct urun),1,ekleme);
              printf("Urun ekleme islemi basarili");
              fclose(ekleme);
       }
}
void urun_listele(void)
{
       struct urun okunacak;
       FILE *oku;
       if((oku=fopen("marketim.dat","rb"))==NULL)
       {
              printf("Boyle bir dosya yok okunamadi");
       }
       else
       {
              fseek(oku,0,SEEK_SET);
              while(fread(&okunacak,sizeof(struct urun),1,oku))
              printf("Urun barkod no=%d\nUrun ismi=%s\nUrun kategorisi=%s\nUrun
fiyati=%d\n",okunacak.barkod,okunacak.urun_name,okunacak.kategori,okunacak.fiyat);
```

```
}
       fclose(oku);
}
void urun_satinal(void)
{
       struct urun okunacak;
       int birim;
       int barkod_no;
       printf("Almak istediginiz urunun barkod no giriniz=");
       scanf("%d",&barkod_no);
       FILE *oku;
       if((oku=fopen("marketim.dat","rb"))==NULL)
              printf("Boyle bir dosya yok okunamadi");
       }
       else
       {
              fseek(oku,0,SEEK_SET);
              while(fread(&okunacak,sizeof(struct urun),1,oku))
              if(barkod_no==okunacak.barkod)
              printf("Urun barkod no=%d\nUrun ismi=%s\nUrun kategorisi=%s\nUrun
fiyati=%d\n",okunacak.barkod,okunacak.urun_name,okunacak.kategori,okunacak.fiyat);
              printf("Ne kadar almak istersiniz=");
              scanf("%d",&birim);
              printf("Odeyeceginiz tutar=%d\n",(birim)*(okunacak.fiyat)); //satin alma
işlemi için birim sayisi ile fiyatı çarpıyoruz.
              }
       }
       fclose(oku);
}
Belgenin Başı
```

```
11 8 ornek.c)Kullanıcının girdiği öğrencilerin ad soyadını,numarasini notunu dosyaya
kayit edip sonra öğrencileri isteyen eğer öğrenci bulmak isteniyorsa öğrenci numarasına
göre arama yapıp gerekli öğrenciyi dosyadan okuyup ekrana yazdıran programı yazınız.
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
typedef struct ogrenci
       char namesurname[20];
       int notu;
       int no:
}ogrenci;
void ogrenci_ekle(ogrenci *ekle);
void ogrenci_yazdir(ogrenci ekle);
void ogrenci_listele(void);
void ogrenci_ara(int ogrenci_no);
int main()
{
       struct ogrenci *ogrenciler;
       int ogrenci_no;
       int secim:
       do
       {
              printf("Secim yapiniz\n Ogrenci eklemek icin:1\nOgrenci listelemek icin:2\n
Ogrenci secmek icin:3\nCikmak icin:4 basiniz\n");
              scanf("%d",&secim);
              switch(secim)
              {
                     case 1:
                             ogrenciler=(ogrenci*)malloc(sizeof(ogrenci));
                            if(ogrenciler!=NULL)
```

```
{
                                     ogrenci_ekle(&ogrenciler[0]);
                                     ogrenci_yazdir(ogrenciler[0]);
                             }
                             else
                             {
                                     printf("Hafizada yer yok");
                             break;
                      case 2:
                             ogrenci_listele();
                             break;
                      case 3:
                             printf("Ogrenci numarasını giriniz\n");
                             scanf("%d",&ogrenci_no);
                             ogrenci_ara(ogrenci_no);
                             break;
               }
       }while(secim!=4);
       printf("Ogrenci kaydi durduruldu");
       return 0;
}
void ogrenci ekle(ogrenci *student) //structırımıza ogrenci değerlerini ekleriz
{
       printf("Ogrenci bilgilerini giriniz=\n");
       printf("Ogrenci ismini giriniz=\n");
       fflush(stdin);
       gets(student->namesurname);
       printf("Ogrenci no giriniz=\n");
       scanf("%d",&student->no);
       printf("Ogrenci notu giriniz=\n");
       scanf("%d",&student->notu);
}
```

```
void ogrenci_yazdir(ogrenci ekle)
{
       FILE *ekleme;
       if((ekleme=fopen("ogrenciler.dat","ab"))==NULL)
       {
              printf("Dosya acilamadi");
       }
       else
       {
              fwrite(&ekle,sizeof(struct ogrenci),1,ekleme);
              printf("Ekleme gerceklestirildi\n");
              fclose(ekleme);
       }
}
void ogrenci_listele(void)
{
       struct ogrenci okunacak;
       FILE *oku;
       if((oku=fopen("ogrenciler.dat","rb"))==NULL)
       {
              printf("Ogrenci kayitlari yok");
       }
       else
              fseek(oku,0,SEEK SET); //ilk konumdan başla
              while(fread(&okunacak,sizeof(struct ogrenci),1,oku)) //dosya bitene kadar oku
              printf("Ogrenci ad ve soyad=%s\n,Ogrenci no:%d\nOgrenci
notu=%d\n",okunacak.namesurname,okunacak.no,okunacak.notu);
       }
       fclose(oku);
}
void ogrenci_ara(int ogrenci_no)
{
```

```
struct ogrenci okunacak;
       FILE *oku;
       if((oku=fopen("ogrenciler.dat","rb"))==NULL)
       {
              printf("Ogrenci kayitlari yok");
       }
       else
       {
              fseek(oku,0,SEEK_SET); //ilk konumdan başla
              while(fread(&okunacak,sizeof(struct ogrenci),1,oku)) //dosya bitene kadar oku
              if(ogrenci_no==okunacak.no)
              {
                     printf("Ogrenci ad ve soyad=%s\n,Ogrenci no:%d\nOgrenci
notu=%d\n",okunacak.namesurname,okunacak.no,okunacak.notu);
              }
              else
              {
                     printf("Boyle bir ogrenci bulunamadi"); //sirayla aradığı için eğer
öğrenci ilk seferde yoksa öğrenci bulunamadi der ve 2.sefer kontrol eder varsa yazar yoksa
yok der ve bitirir
              }
              fclose(oku);
       }
}
Belgenin Başı
```

C Programlama Değerlendirme Soruları

Soru 1:

Dosyalama ile ilgili aşağıdaki işlemleri yapabilen kod bloğunu C programlama dilini kullanarak yazınız.

Numara, ad soyad, çalıştığı bölüm, adres, maaş bilgilerini içeren personel adında bir struct yapısı oluşturularak binary dosya üzerinde aşağıdaki işlemlerin yapılması istenmektedir. Yapılması istenilen işlemlerin her biri için ayrı bir fonksiyon tanımlanmalıdır.

- 1. Yeni Kayıt Ekle
- 2.Kayıt Ara
- 3. Kayıt Değiştir
- 4.Çıkış

Yeni Kayıt Ekle; Personele ait verilerin (numara, ad soyad, çalıştığı bölüm, adres, maaş) dışarıdan alınarak binary dosyaya yazılması

Kayıt Ara; Personelin numarasını kullanıcıdan alarak binary dosyada arama yapılarak personele ait bilgilerin ekranda gösterilmesi

Kayıt Değiştir; Personelin numarasını kullanıcıdan alarak personele ait hangi bilgi değiştirilmek isteniyorsa o bilgiyi değiştiren kod bloğu

Çıkış; İşlemlerin sonlandırılması.

Soru 2:

Bir telefon hattı ile yapılan son 10 aramanın süreleri bir dizide tutulmaktadır. Arama sürelerini en kısa görüşmeden en uzuna doğru birleştirmeli sıralama(merge sort) algoritmasını kullanarak sıralayan programı C programlama dili ile yazınız.

Not: Algoritma için recursif fonksiyon kullanıp her bir işlem adımındaki elde edilen çıktıları tablo halinde yazınız.

Soru 3:

Harf ve rakamlardan oluşan bir random şifre üretme sistemi oluşturulacaktır. Şifre uzunluğu kullanıcıdan alınarak dinamik dizi yapısını kullanacak şekilde bir şifre üretme sistemi tasarlanacaktır. Ardından üretilen şifreye istediğiniz herhangi bir şifreleme algoritmasını (Sezar, Hill vb.) uygulayıp son halini ekranda gösteriniz. Seçtiğiniz şifreleme algoritmasının ismini ve çalışma mantığını kısaca anlatınız.

NOT:Soruların çözümünü kendiniz denemeden çevaplar bölümüne geçmeyiniz. Belgenin Başı

```
cevap1.c)
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
typedef struct personel //personel structırım
{
       int numara;
       char ad_soyad[25];
       char bolum[15];
       char adres[25];
       int maas;
}personel;
void kayit ekle(personel *person); //kayitlarimizin structıra eklendiği fonksiyon
void kayit_ekle_dosyaya(personel ekle); //kayitlarımızın structırdan dosyaya eklendiği
fonksiyon
void kayit ara(int personel numara); //kayitlarin dosyadan okunup eşlesen kayitla ekrana
yazdırıldığı fonksiyon
void kayit degistir(int personel numara); //kayitlarin önce okunup sonra eşlesen kayitla
değiştirilme işleminin yapıldığı fonksiyon
int main()
{
       printf("Calisanlar veri tabanina hosgeldiniz\n");
       struct personel *personeller;
       int personel_numara;
       int secim;
              do //döngü tanımladım çünkü secim işlemi istenen değere kadar devam
etmesini istiyorum
       {
              printf("Hangi islemi yapmak istersiniz\nYeni kayit ekle=1\nKayit
Ara=2\nKayit degistir=3\nCikis=4 icin basiniz\n");
              scanf("%d",&secim);
```

```
switch(secim)
               {
                      case 1: //kayit ekleme seceneğidir
                      personeller=(personel*)malloc(sizeof(personel)); //her personel için
hafızada yer açıcak
                      if(personeller==NULL)
                      {
                             printf("Hafizada yer acilamadi");
                      }
                      else{
                      kayit ekle(&personeller[0]); //personellerimizin structıra eklendiği
bölüm
                      kayit_ekle_dosyaya(personeller[0]); //personellerimiz dosyaya
eklendiği fonksiyon
                      break;
                      }
                      case 2:
                      printf("Aramak istediginiz personel numarasini giriniz=\n"); //personel
aratmak için gerekli numara
                      scanf("%u",&personel numara); //unsigned yaptım çünkü - li bir değer
giremez
                      kayit_ara(personel_numara); //fonksiyonuma personel_numara
parametresini gönderdim çünkü karşılaştırma yapıcam
                      break;
                      case 3:
                             printf("Degistirmek istediginiz kisinin personel numarasini
giriniz=\n'');
                             scanf("%u",&personel_numara);
                             kayit degistir(personel numara); //kullanicidan alınan personel
numara bilgisini kayit değiştir fonksiyonuna gönderdim karşılaştırma yapmak için
                             break:
                      case 4:
                             printf("Cikis islemi secildi=\n");
                             break:
```

```
default:
                             printf("Hatali secim tekrar deneyiniz\n");
                             break;
       }while(secim!=4); //4 e basılmadığı taktirde döngü devam etsin
       printf("Calisanlar veri tabani kapatildi\n");
       free(personeller); //hafızadaki yer boşaltıyoruz
       return 0;
}
void kayit ekle(personel *person) //structırımaza personel değerlerimiz yazılaak pointer
olarak yazılacak hafızada tutulmasi için ve dinamik dizidir
{
       printf("Bilgi ekleme bolumu\n");
  printf("Personel numarayi giriniz\n");
  scanf("%d",&person->numara);
  printf("Personel ad ve soyadi giriniz\n");
  fflush(stdin); //bir sonraki değer alma işlemine geçmesin diye tamponu temizledim
  gets(person->ad_soyad);
  printf("Personel calistigi bolumu giriniz\n");
  gets(person->bolum);
  printf("Personel adresi giriniz\n");
  gets(person->adres);
  printf("Personel maasi giriniz\n");
  scanf("%d",&person->maas);
}
void kayit ekle dosyaya(personel ekle) //personel structırımıza yazılan veriler eklenecek
dosyaya
{
       FILE *ekleme;
  if ((ekleme=fopen("personeller.dat", "ab"))==NULL) //dosya oluşturup kontrol ettirdim ab
dosya açma metodu ile açtım çünkü açıp ekleme yapmasınıda istiyorım
  {
```

```
printf("Dosya acilmadi hafizada yer yok");
  }
  else
  {
       fwrite(&ekle,sizeof(struct personel),1,ekleme); //dosyaya structırımın ekledim baştan
başlayarak
       printf("Ekleme islemi basari ile gerceklestirildi\n");
    fclose(ekleme);
  }
}
void kayit_ara(int personel_numara)
       struct personel okunacak; //okunacak structımızı oluşturduk
       FILE *oku;
       if ((oku=fopen("personeller.dat","rb"))==NULL) //oluştuduğum dosyayı rb dosya
açma metodu ile varsa okuttum yoksa buraya girdi
  {
     printf("Dosya acilmadi hafızada yer yok");
  }
  else
  {
       fseek(oku,0,SEEK SET); //dosyanın 0 konumundan ve başından başla konum her
zaman arama işlemi için 0 dan başlıcağı için 2 kayit 1 kere veri bulunamadi döndürür.
       while(fread(&okunacak,sizeof(struct personel),1,oku)) //oku dosyanın boyutuna kadar
       if(personel_numara==okunacak.numara) //eger okunan değerlerdeki numara bilgisi
kullanıcının girdiği numara ile aynı ise
     {
       printf("Numara=%d\nAd
soyad=%s\nBolum=%s\nAdres=%s\nMaas=%d\n",okunacak.numara,okunacak.ad_soyad,oku
nacak.bolum,okunacak.adres,okunacak.maas);
       //bütün bilgileri ekrana yazdir
              }
              else{
                     printf("Veri bulunamadi\n"); //oyle birşey olmadigini söyle
```

```
}
     fclose(oku); //kapat dosyayı
       }
}
void kayit degistir(int personel numara) //kullanıcının girdiği personel numarayi
kayit degistir fonksiyonunda kullandım
{
  struct personel guncelle; //güncelleme yapmak için personel bilgilerini tutacak structır
tanımladım
       FILE *oku; //dosyayı oluşturduk okumak için
       if ((oku=fopen("personeller.dat","rb+"))==NULL) //dosyayı okuttum ve sonradan
işlem yapılabilmesi için içinde rb dosya açma metodunu kullandım
  {
    printf("Dosya acilmadi"); //dosya yok ya da bossa bu hatayi verdirdim
  }
  else
  {
       fseek(oku,0,SEEK SET); //dosyamı 0. konumdan başlayıp
       while(fread(&guncelle,sizeof(struct personel),1,oku)) //okuttum
       if(personel_numara==guncelle.numara) //dosyamdaki numara ile klavyeden girilen
numara eşleşiyormu kontrol ettim
     {
       printf("Numara=%d\nAd
soyad=%s\nBolum=%s\nAdres=%s\nMaas=%d\n",guncelle.numara,guncelle.ad_soyad,gunce
lle.bolum,guncelle.adres,guncelle.maas);
       //numaralar eşleşdiyse ekrana yazdırdım.
       int konum;
       konum=ftell(oku); //aktif dosyanın bulunduğu konumu aldım
       fseek(oku,konum-sizeof(personel),SEEK SET); //konumdan personel structırının
boyutunu çıkardım ve bu üyenin başına konumlandım SEEK SET ile
       int secim;
       printf("Personelin hangi bilgisini guncellemek istersiniz\nNumara=1\nAd
soyad=2\nBolum=3\nAdres=4\nMaas=5\n"); //degistirilmek istenen personel bilgisini
sectirdim
```

```
//gerekli secilen seceneğe göre yeni bilgi kayitlarini aldım
       if(secim==1)
       {
               printf("Yeni numarayi giriniz=\n");
               scanf("%d",&guncelle.numara);
                      }
                      else if(secim==2)
                      {
                              printf("Yeni ad ve soyadi giriniz=\n");
                              fflush(stdin);
                              gets(guncelle.ad_soyad);
                      }
                      else if(secim==3)
                      {
                              printf("Yeni bolumu giriniz=\n");
                              fflush(stdin);
                              gets(guncelle.bolum);
                      }
                      else if(secim==4)
                      {
                              printf("Yeni adresi giriniz=\n");
                              fflush(stdin);
                              gets(guncelle.adres);
                      }
                      else if(secim==5)
                              printf("Yeni maas giriniz=\n");
                              fflush(stdin);
                              scanf("%d",&guncelle.maas);
                       }
                      fwrite(&guncelle,sizeof(struct personel),1,oku); //bu aldığım yeni bilgi
kayıtını okuduğum dosyanın fseek ile işaret edilen yerine yazdırdım
                      printf("Degistirme islemi basarali\n");
```

scanf("%d",&secim);

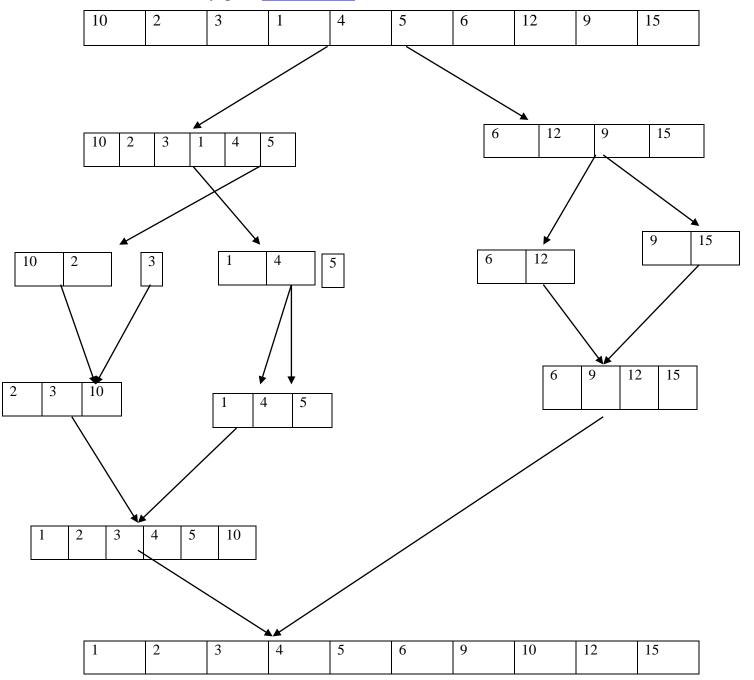
```
break;
}
else{
printf("Hatali personel numarasi tusladiniz\n");
}
fclose(oku); //dosyamı kapattım
}
Belgenin Başı
```

```
cevap2.c)
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
void mergem(int sureler[],int l ,int m,int r);
void merge_sort(int sureler[],int l,int r);
void dizi_yazdir(int sureler[],int i);
int main()
{
       int sureler[10]={10,2,3,1,4,5,6,12,9,15}; //çağrı parametrelerinin tutulduğu süreler
dizisi
       int i=0;
       for(i=0;i<10;i++)
        {
               printf("%d ",sureler[i]);
        }
       merge_sort(sureler,0,10-1); //sıralama algoritmamıza gönderdik elemanlarımızı
       dizi yazdır(sureler,10); //dizilerimizin içindeki elemanları yazdırdık 10 tane olarak
       return 0;
}
void mergem(int sureler[],int l,int m,int r) //ayırma ve birleştirme işlemleri yapılır rekursif bir
fonksiyondur.
{
  int i;
  int j;
  int k;
  int n1 = m - 1 + 1; //ana dizimizi 2 ye bölecek şekilde n1 ve n2 yi aldım
  int n2 = r - m;
  int gecici1[n1], gecici2[n2]; //gecici dizi oluşturdum sol ve sağ için
  for (i = 0; i < n1; i++)
     gecici1[i] = sureler[1+i]; //çağrıların sürelerinin tutulduğu diziden diğer diziye eleman
attım
```

```
for (j = 0; j < n2; j++)
     gecici2[j] = sureler[m + 1 + j];
  i = 0; //yaptığım işlemlerden dolayı değişkenlerin sayıları değişti bunları eski haline
cevirdim
  i = 0;
  k = 1;
  while (i < n1 \&\& j < n2) //birleştirme işlemlerimizin olduğu yer
  {
     if (gecici1[i] <= gecici2[j]) //eger sol dizideki ilk eleman sağ dizideki ilk elemanından
küçükse
     {
       sureler[k]= gecici1[i]; //sol dizideki elemanları çağrıların tutulduğu diziye atıyoruz
       i++;
     }
     else //degilse
     {
       sureler[k] = gecici2[j]; //sağ dizinin elemanlarının ilk indisinden başlayarak atıyoruz
       j++;
     }
     k++; //çağrı sürelerinin tutulduğu surelerin içindeki indis yani k değerini artırıyoruz
  while (i < n1) //atama islemlerinde sol dizide boşta eleman kaldımı kontrol ediyoruz.
  {
     sureler[k] = gecici1[i]; //varsa onlarıda atıyoruz sureler dizisinin devamına
     i++;
     k++;
  }
  while (j < n2) //atama işlemlerinde sağ dizide boş eleman kaldıysa kontrol edip
  {
     sureler[k] = gecici2[j]; //sağ dizideki elemanları sureler dizisinin devamına atıyoruz
     j++;
```

```
k++;
  }
}
void merge_sort(int sureler[],int l,int r)
{
  if (1 < r) //sol sağdan küçükse başa gider 0 indise
   {
     int m = 1+(r-1)/2; //dizinin ortasını hesaplar 5.eleman 4.indisten ayırır m = 0(10-1)/2
     merge_sort(sureler, l, m);
     merge_sort(sureler, m+1, r);
     mergem(sureler, l, m, r); //merge fonksiyonuna sol orta sağ indisini yolluyorum
  }
}
void dizi_yazdir(int sureler[],int a) //son olarak dizimin yeni halini ekrana yazan fonksiyon
{
       int i=0;
       printf("\n");
       for(i=0;i< a;i++)
       {
               printf("%d ",sureler[i]); //dizimin yeni halini ekrana yazar.
       }
}
```

2 .soru için tablo yapımı: Belgenin Başı


```
Cevap3.c)
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
#include <string.h>
void sifrelenmis (char *sifredizisi,int key,int n); //dinamik dizimizi ve anahtarımızı ve
karakter uzunluğumuzu fonksiyonumuza aldık
int main(){
       int a;
       int n;
       int i;
       char *sifredizisi; //sifremizin tutulacağı dinamik dizi
       srand(time(NULL)); //zamana göre sifre oluşturma blogu değişsin diye yaptım
       printf("Kac karakter uzunlugunda sifre belirlenip sifrelensin=");
       scanf("%d",&n);
       char
harfler_sayilar[]={'a','b','c','d','e','f','g','h','i','j','k','l','m','n','o','p','q','r','s','t','u','v','w','x','y','z','A','B'
,'C','D','E','F','G','H','I','J','K','L','M','N','O','P','Q','R','S','T','U','V','W','X','Y','Z','1','2','3','4','5','6','
7','8','9','0'};
       //harfler ve sayilar dizisini random büyük harf kücük harf ve sayilar için oluşturdum
       sifredizisi=(char*)malloc(sizeof(char)*n); //dinamik dizi kaplayacağı alan n kadar
karakter uzunluğunda bir alan kaplar
  char sifrelemek[n]; //sifrelemek istediğim dizim n tane elemandan oluşacak yani sifrenin
karakter uzunluğu
       if(sifredizisi==NULL)
  {
       printf("Hafizada alan yok");
        }
       else{
```

```
for(i=0;i< n;i++)
       {
               a=rand()%60+1; //1 den başlayarak 60 arasında random bir sayıyı attım
               sifrelemek[i]=harfler sayilar[a]; //bu random sayım harfler sayilar dizimin
içindeki elemanlardan herhangi birini buldu ve onu msg sifrelemek istediğim dizimin elemanı
yaptım
       }
        }
       sifredizisi=sifrelemek; //sifrelemek dizimi dinamik bellek yönetimi ile tanımladım
  int key =3; //satir degeridir bunu istersek değiştirebiliriz
  printf("Kullanilacak sifre: %s",sifredizisi);
  sifrelenmis(sifredizisi,key,n);
  free(sifredizisi); //hafızada tutulan yeri serbest bırakıyorum
  return 0;
}
void sifrelenmis (char *sifredizisi,int key,int n)
{
       int uzunluk =n; //sifremizin boyunu uzunluk parametresinde tuttuk
       int i, j, k = -1, satir = 0, sutun = 0;
  char matrix[key][uzunluk]; //2 boyutlu bir dizi tanımladık key satırı sifrenin uzunluğu ise
sutunu belirtir
  for(i = 0; i < \text{key}; ++i) //satir ve sutunumuzu oluşturduk 3 satir mesajımız kaç boyutlu ise
o kadarda sutun var
     for(j = 0; j < uzunluk; ++j)
        matrix[i][j] = \n';
```

```
for(i = 0; i < uzunluk; ++i){ //mesaj uzunluguna göre
```

matrix[satir][sutun++] =*(sifredizisi+i); //her seferinde sutunu artırdık cünkü 0. indisin 1.koyduk ilk,sonra 1.indisin 2.koyduk ve dinamik dizimizin içerisinde bulunan karakterleri atadık diğer dizimize

```
if(satir == 0 \mid\mid satir == key-1)
k = k * (-1);
satir = satir + k;
printf("\nSifrelenmis sifre: ");
for(i = 0; i < key; ++i)
for(j = 0; j < uzunluk; ++j)
if(matrix[i][j] != \n')
printf("\%c", matrix[i][j]); //dizinin her elamanını ekrana yazdırdık
```

}

Şifreleme Algoritmasının Açıklaması:

Şifreleme algoritması olarak zigzag (Rail Fence Cipher) sifrelemeyi seçtim.Zigzag sifreleme anahtar yani satır sayisina göre bir satir oluşturup tablomuzun satırına rastgele belirlenmiş harflerden ve sayilardan oluşan karakterlerimizi yazar daha sonra belirlenen şifremizin karakter uzunluğu kadar sütun oluşturup bu sütuna harflerimizi koyar.Şifreleme işlemi için ilk satırdan şifremizin karakterlerini koymaya başlarız sonra diğer satırlara geçeriz.Her döngü dönmesinde satir ve sütün sayilari 1 artar ilk önce 1.satir 1.sütün sonra 2.satir 2.sütün ta ki anahtar uzunluğumuza geldiği zaman satirimiz -1 ile çarpılarak satir sayımız azalarak kaldığımız sütündan karakterlerimizi koymaya devam eder yani anahtarımız 3 dü 3 den 4 e artar ama satir sayımız 2. satir olur geldiğinde tekrar artma işlemi uygulanır anahtar sayımız kadar satir sayımız artar sütün sayımız işe kaldığı sütündan satırı farklı olarak devam eder.Karakter uzunluğumuz kadar sütüna şifremizi koyduktan sonra 1.satırdan okumaya başlanır satırda harf kalmayana kadar sütünun sonuna gelinir ve satır +1 artar tekrar sütünun sonuna gelinir tekrar satır +1 artar anahtar uzunluğumuza gelene kadar ve bu satırlardan elde edilen bilgileri sırasıyla ekrana yazar.Programda bu satır ve sütün sayımızı 0 dan başlatmamdaki sebep indis sayıları 0'dan başlamasıdır.

Örnek olarak dogan06 yı bu sifreleme algoritması ile şifreleyelim.Programda bu şifrenin şifrelenme işlemi olmayacaktır çünkü rastgele rakamlar ve harflerden oluşuyor program. dogan06 karakter uzunluğu 7 ve anahtarımız ise 3 dür 7x3 lük bir tablo oluşturucaz ,7 sütünlu 3 satırlı olacak.

C	d				n		
		0		a		0	
			g				6

Burada sifrelenmiş hali; dnoa0g6'dır.

Belgenin Başı

Oyun Yapımı

Oyunumda allegro kütüphanesini kullanarak bir klasik yem yiyen pacman oyunu yapıp sizlere açıklamak istedim öncelikle allegro kütüphanesini kullanmak için microsoft visual studio 2019'u tercih ettiğimi belirtirim oradan paketleri yükleyip bu oyunu yaptım.Oyun dev c++ ya da codeblock gibi uygulamalarda çalışmıyor paket yüklenmediği için oyunu microsoft visual studio ya da başka bir derleyicide denemenizi tavsiye ederim.Allegroyu yükleyemeyen arkadaşlar olursa doganay58068@gmail.com adresinden iletişime geçebilirler benimle.

```
#include <stdio.h>
#include <allegro5/allegro.h>
#include <allegro5/allegro primitives.h>
int main() {
       srand(time(NULL)); //rastgele bir zamanda belirsin yem
       al_init_primitives_addon();
       int r = 10;
       float start = 0.5;
       float bitis = 5.25;
       ALLEGRO DISPLAY* display = NULL;
       ALLEGRO_EVENT_QUEUE* queue = NULL;
       int xpos = 300, ypos = 300;
       int dotx = rand() % 550; //pencerinin 550 lik x konumuna kadar rastgele oluştur
       int doty = rand() % 350;//pencerinin 350 lik y konumuna kadar rastgele oluştur
       float rotation = 0.0;
       al_init();
       al install keyboard();
       al_install_mouse();
       display = al create display(600, 400); //ekran yarat 600 e 400 lük
       queue = al create event queue(); //yaptığım her olayı havuza kaydet
       al_register_event_source(queue, al_get_display_event_source(display));
       al_register_event_source(queue, al_get_keyboard_event_source());
       al_register_event_source(queue, al_get_mouse_event_source());
       while (1)
       {
              ALLEGRO_EVENT ev;
              al_wait_for_event(queue, &ev);
```

```
al clear to color(al map rgb(0, 0, 0)); //her yaratılan daireyi sil
              al_flip_display();
              if (ev.keyboard.keycode == ALLEGRO_KEY_RIGHT)
                     xpos += 20; //x pozisyonunda 20 kadarlık hareket et 320 yap mesela
300 dü
                     rotation = 0.0;
               }
              else if (ev.keyboard.keycode == ALLEGRO_KEY_UP)
                     ypos -= 10; //x pozisyonunda 20 kadarlık hareket et 320 yap mesela 300
dü
                     rotation = 4.71; //4.71 lik radyan dönüşü yapıyor
              else if (ev.keyboard.keycode == ALLEGRO_KEY_DOWN)
                     ypos += 10; //x pozisyonunda 20 kadarlık hareket et 320 yap mesela
300 dü
                     rotation = 1.57; // radyanlık bir dönüş yapar
              else if (ev.keyboard.keycode == ALLEGRO_KEY_LEFT)
                     xpos -= 20; //x pozisyonunda 20 kadarlık hareket et 320 yap mesela 300
dü
                     rotation = 3.14; //pi kadarlık bir dönüş yap
              //tusa basmadan da daire yaratması için yaptık
              //al_draw_filled_circle(xpos, ypos, r, al_map_rgb(0, 0, 255)); //daire ciz
0,0,255 rgb li
              al_draw_filled_pieslice(xpos, ypos, r, start+rotation, bitis, al_map_rgb(0, 0,
255)); //pasta dilimi fonksiyonu için gerekli şeyler
              al_draw_filled_circle(dotx, doty, 4, al_map_rgb(255, 0,0)); //daire ciz 0,0,255
rgb li
              al flip display(); //ekrana tamamını yansıt
              if (abs(dotx - xpos) <= 10 && abs(doty - ypos) <= 10) //arasındaki farkı aldım
çünkü büyük daire ve kücük dairenin üzerinde ise bu yarıcap büyük dairenin yarıcapından
kücük olucak
                     //abs fonksiyonunu kullanmamdaki sebep mutlak değer ifade olucak
               {
                     dotx = rand() \% 550;
                     doty = rand() \% 350;
                     r += 3; //yemi yediğinde yarıcapı 5 artar
               }
       }system("pause");
       return 0;
}
```

Yazar Hakkında Kısacık Bilgi DOĞAN AY (1998-)

Yazar Doğan AY aslen Sivaslı olup Ankara'da ikamet etmektedir .Türközü Oğuzhan Anadolu ve Meslek lisesi Web Programcılığı ve Yazılım bölümü mezunudur .Şuanda Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi bilgisayar mühendisliği okumaktadır.Bilgisayara ilgisi ilkokul 5.sınıfta başlamıştır.Daha sonraları lisede bu bölümü seçmesine sebep olmuştur.Bu ilgisi bilgisayar dillerini görünce daha çok artmaya başlamış ve üniversitede de bu bölümü seçmesine olanak sağlamıştır.

Sosyal Medya hesaplarım;

Linkedin: https://www.linkedin.com/in/do%C4%9Fan-ay-bb1524192/

FACEBOO K: https://www.facebook.com/dogan.ay.98

instagram.com/dogan.ay.98/?hl=tr

GİTHUB: https://github.com/DOGANAY06

GMAİL: doganay58068@gmail.com

Belgenin Başı

Kaynakça

- https://ckaynak.com/c-programlama-dilinde-operatorler-ve-ifadeler-1048
- http://www.kaptankopekbaligi.com/2013/12/on-islemci-komutlar.html
- https://web.cs.hacettepe.edu.tr/~maydos/Docs/c/fonksyon.pdf
- http://alikeskin.org/?p=1034
- http://web.firat.edu.tr/iserhatlioglu/BOLUM8.htm
- https://www.academia.edu/8561877/Ders_1

GİTHUB KOD KAYNAKÇA: https://github.com/beyzade06/C-code-Belgenin Başı